

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครู และนักเรียน ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับพื้นฐาน ในภาคเหนือ จำนวน 102 โรงเรียน ดังนี้

แบบสอบถามชุดที่ 1 ประกอบด้วยแบบสอบถามของผู้บริหารโรงเรียนและครู มี 2 ชุด ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาสถานการณ์การจัดการเรียนการสอน ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับพื้นฐาน ในภาคเหนือ ในด้านการวางแผนดำเนินการและการประสานงาน ด้านการจัดบุคลากร ด้านงานวิชาการ ด้านการจัดสรรทรัพยากร และด้านประชาสัมพันธ์และการจูงใจ

แบบสอบถามชุดที่ 2 ประกอบด้วยแบบสอบถามของผู้บริหารโรงเรียน ครู และนักเรียน มี 3 ชุด ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อสำรวจลักษณะการจัดการเรียนการสอน ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับพื้นฐาน ในภาคเหนือ (ดังตารางที่ 3) และข้อมูลแบบบันทึกสถานการณ์การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนที่เป็นตัวอย่าง ประชากร จำนวน 31 โรงเรียน ในเขตการศึกษา 7 และ 8 รวมแบบบันทึก จำนวน 31 ฉบับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์จัดการเรียนการสอนในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคเหนือ ได้นำเสนอตามลำดับดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์จัดการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน (ตารางที่ 7 - 14)

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์จัดการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของครู (ตารางที่ 15 - 21)

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการจัดการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน (ตารางที่ 22 - 28)

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการจัดการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของครู (ตารางที่ 29 - 34)

ส่วนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ตารางที่ 35 - 39)

ส่วนที่ 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกสถานการณ์จัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตการศึกษา 7 และ 8 (ตารางที่ 40 - 44)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ของผู้บริหารโรงเรียน

ตารางที่ 7 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพส่วนตัว

ลำดับที่	สถานภาพ	ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน (N=83)	ร้อยละ
1. เพศ			
	ชาย	81	97.6
	หญิง	2	2.4
2. อายุ			
	31 - 36 ปี	16	19.3
	37 - 41 ปี	19	21.6
	42 - 47 ปี	23	27.6
	48 - 52 ปี	16	19.3
	53 - 59 ปี	10	12.2
3. ระดับการศึกษา			
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	16	19.3
	ปริญญาตรี	54	77.1
	ปริญญาโท	3	3.6
4. ตำแหน่งทางราชการในปัจจุบัน			
	ครูใหญ่	11	13.3
	อาจารย์ใหญ่	62	74.7
	ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่	9	10.8
	ผู้อำนวยการ	1	1.2
5. อายุราชการ			
	1 - 5 ปี		
	6 - 10 ปี	11	13.3
	11 - 15 ปี	6	7.2
	มากกว่า 15 ปี	66	79.5

ตารางที่ 7 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพส่วนตัว

ลำดับที่	สถานภาพ	ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน (N=83)	ร้อยละ
6.	หน้าที่รับผิดชอบในการสอน		
	บริหาร	18	21.7
	บริหารและสอน	65	78.3
	สอนวิชาสามัญ (N=60)		
	1 - 5 คาบ	37	44.5
	6 - 10 คาบ	10	12
	11 - 15 คาบ	5	6
	16 - 20 คาบ	5	6
	มากกว่า 20 คาบ	3	3.6
	สอนวิชาอาชีพ (N=23)		
	1 - 5 คาบ	20	24.1
	6 - 10 คาบ		
	11 - 15 คาบ	1	1.2
	16 - 20 คาบ	1	1.2
	มากกว่า 20 คาบ	1	1.2

จากตารางที่ 7 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียนเป็นเพศชายร้อยละ 97.6 เป็นหญิงเพียงร้อยละ 2.4 มีอายุระหว่าง 42 - 47 ปี มากที่สุด คือร้อยละ 27.6 รองลงมา คืออายุระหว่าง 37 - 41 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรีร้อยละ 77.1 โดยมีอายุราชการมากกว่า 15 ปี ขึ้นไป มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารและสอนด้วยร้อยละ 78.3 โดยสอนวิชาสามัญมากกว่าวิชาชีพ ในระหว่าง 1 - 5 คาบต่อ/สัปดาห์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับโรงเรียน
 ตารางที่ 8 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารที่ให้ข้อมูลของโรงเรียน

ลำดับที่	ข้อมูลโรงเรียน	ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน (N=83)	ร้อยละ
1.	ระยะทางห่างจากอำเภอ		
	น้อยกว่า 3 กิโลเมตร	4	4.8
	3 - 6 กิโลเมตร	5	6.0
	7 กิโลเมตร	74	89.2
2.	จำนวนโรงเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ใกล้เคียงโรงเรียนของท่าน ที่อยู่ในสังกัด สปช.		
	1 - 10 กิโลเมตร	36	62.0
	11 - 20 กิโลเมตร	18	21.7
	21 - 30 กิโลเมตร	12	8.4
	31 กิโลเมตรขึ้นไป		
	ที่อยู่สังกัดกรมสามัญศึกษา		
	1 - 10 กิโลเมตร	14	16.9
	11 - 20 กิโลเมตร	23	27.6
	21 - 30 กิโลเมตร	6	7.2
	31 กิโลเมตร ขึ้นไป	4	4.8
3.	พื้นที่ของโรงเรียน		
	1 - 10 ไร่	37	54.2
	11 - 20 ไร่	28	33.6
	21 - 30 ไร่	6	7.2
	31 ไร่ ขึ้นไป	5	6
4.	จำนวนอาคารเรียน		
	1 - 2 หลัง	44	53.0
	3 - 4 หลัง	36	43.4
	5 หลังขึ้นไป	3	3.6

ตารางที่ 8 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารที่ให้ข้อมูลของโรงเรียน

ลำดับที่	ข้อมูลโรงเรียน	ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน (N=83)	ร้อยละ
5. (ต่อ) จำนวนห้องเรียน			
1	1 - 10 ห้อง	29	35.0
11	11 - 20 ห้อง	49	59.0
20	20 ห้องขึ้นไป	5	6.0
6. จำนวนชั้นเรียน			
ระดับก่อนประถมศึกษา			
1	1 ห้อง	35	42.2
2	2 ห้อง	34	41.0
3	3 ห้อง	7	8.4
4	4 ห้อง	7	8.4
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6			
1	1 - 6 ห้อง	35	42.2
7	7 - 12 ห้อง	42	50.6
13	13 - 19 ห้อง	5	6.0
20	20 ห้องขึ้นไป	1	1.2
ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1			
1	1 ห้อง	83	100.0
7. จำนวนครูในโรงเรียนทั้งหมด			
สอนระดับก่อนประถมศึกษา			
1	1 คน	44	53.0
2	2 คน	28	33.7
3	3 คน	6	7.2
4	4 คน	4	4.9
5	5 คน	1	1.2

ตารางที่ 8 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารที่ให้ข้อมูลของโรงเรียน

ลำดับที่	ข้อมูลโรงเรียน	ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน (N=83)	ร้อยละ
7. จำนวนครูในโรงเรียนทั้งหมด (ต่อ)			
สอนระดับประถมศึกษา			
1	- 10 คน	71	85.5
11	- 20 คน	12	14.5
สอนระดับมัธยมศึกษา			
1	- 5 คน	69	83.0
6	- 10 คน	11	13.2
11	ขึ้นไป	3	3.6
สอนทั้งประถมศึกษาและมัธยมศึกษา			
1	- 5 คน	23	27.7
6	- 10 คน	43	51.9
11	- 15 คน	16	19.2
16	ขึ้นไป	1	1.2

จากตารางที่ 8 ผู้บริหารโรงเรียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนว่า ร้อยละ 89.2 อยู่ห่างจากอำเภอ 7 กิโลเมตรขึ้นไป โดยห่างจากโรงเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ใกล้เคียง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในระยะทางระหว่าง 1 - 10 กิโลเมตร และห่างจากโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สังกัดกรมสามัญศึกษา ระหว่าง 11 - 20 กิโลเมตร ตามลำดับ พื้นที่ของโรงเรียนอยู่ในระหว่าง 1 - 10 ไร่ มีอาคารเรียนจำนวน 1 - 2 หลัง และจำนวนห้องเรียน 11 - 20 ห้อง

จำนวนชั้นเรียนระดับประถมศึกษา ตั้งแต่ 7 - 12 ห้อง และมีชั้นเรียนในระดับ
 มัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1 ห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 90.4 บางโรงเรียนมีจำนวน 2 ห้องเรียน
 จำนวนครูในโรงเรียนทั้งหมด ส่วนใหญ่อยู่ในระหว่าง จำนวน 13 - 24 คน
 ซึ่งสอนในระดับก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษา สอนในระดับมัธยมศึกษาในระหว่าง 1 - 5 คน
 คิดเป็นร้อยละ 83 นอกจากนี้สอนทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ในระหว่าง 6 - 10 คน
 คิดเป็นร้อยละ 51.9

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์จัดการเรียนการสอน ใน 5 ด้าน ผลการวิเคราะห์
ปรากฏตามตารางที่ 10 และตารางที่ 11 ตามลำดับ
ตารางที่ 9 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับ สถานการณ์จัด
การเรียนการสอนด้านวางแผนดำเนินการและการประสานงาน

ลำดับที่	สถานการณ์จัด	ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน (N=83)	ร้อยละ
<u>ด้านการวางแผนดำเนินการและการประสานงาน</u>			
1. การจัดตั้งคณะทำงานในการทำ หน้าที่วางแผนการดำเนินงาน			
1 - 5 คน		41	49.4
6 - 10 คน		35	42.1
11 - 15 คน		5	5
15 คนขึ้นไป		2	2.4
2. ระยะเวลาในการเตรียมงานในการดำเนินงาน โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา			
1 - 3 เดือน		67	80.7
4 - 6 เดือน		5	6.0
6 เดือน ขึ้นไป		11	13.3
3. การเตรียมการเพื่อเปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น			
3.1	สำรวจสภาพความต้องการของชุมชน	26	43.4
	ประชาสัมพันธ์ผู้ปกครอง/นักเรียน	20	24.0
3.2	ประกาศรับมัคธนักเรียน	8	9.6
3.3	ประชุมคณะครู	10	12.0
3.4	เตรียมเอกสารคู่มือครู	5	6.0
3.5	วางแผนส่งครูเข้าอบรม	10	12.0
3.6	เตรียมอาคารและห้องเรียน	10	12.0
3.7	สปอ./สพจ. ให้เปิด	1	1.2
3.8	ไม่มีขั้นตอนเตรียม	2	2.4

ตารางที่ 9 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารเกี่ยวกับ สถานการณ์จัดการเรียนการสอน ในด้านการวางแผนดำเนินการและการประสานงาน

ลำดับที่	สถานการณ์จัด	ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน (N=83)	ร้อยละ
4.	การปรับปรุงงานต่าง ๆ ภายในโรงเรียนเพื่อการเปิดสอนชั้นมัธยมศึกษา		
4.1	งานวิชาการ	74	89.2
4.2	งานธุรการ - การเงิน	63	75.9
4.3	งานบุคลากร	73	88.0
4.4	งานอาคารสถานที่	66	79.5
4.5	ไม่มีการปรับปรุง	9	10.8
5.	การคัดเลือกครูเพื่อสอนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1		
5.1	คัดเลือกตามความสมัครใจและความสนใจ	32	38.6
5.2	คัดเลือกตามวุฒิและวิชาเอกของครูผู้สอน	60	72.3
5.3	คัดเลือกตามประสบการณ์ของครูผู้สอน	44	53.0
6.	ปัญหาในการดำเนินงานและการประสานงานในการเปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น		
6.1	การติดต่อกับหน่วยงานราชการ	52	62.7
6.2	การติดต่อกับชุมชน	21	25.3
6.3	การติดต่อกับบุคลากรภายในโรงเรียน	18	21.7

จากตารางที่ 9 แสดงว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคเหนือ ผู้บริหารร้อยละ 49.4 ได้จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานในการทำหน้าที่วางแผนการดำเนินงานในระหว่าง 1 - 5 คน และร้อยละ 80.7 ใช้ระยะเวลาในการเตรียมงานในการดำเนินงานตามโครงการอยู่ในระหว่าง 1 - 3 เดือน

การเตรียมการเพื่อเปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นอันดับแรกคือ การสำรวจสภาพความต้องการของชุมชน มากที่สุด รองลงมา ได้มีการประชาสัมพันธ์ผู้ปกครองและนักเรียน ประกาศสมัครนักเรียน มีการวางแผน ส่งครูเข้าอบรม มีการเตรียมอาคาร ห้องเรียน นอกจากนี้ไม่มีขั้นตอนเตรียม และเห็นว่า สปอ./สพจ. ให้เปิด ตามลำดับ

การปรับปรุงงานภายในโรงเรียนนั้น ผู้บริหารร้อยละ 89.2 ได้รับการปรับปรุงงานวิชาการ รองลงมาคืองานบุคลากร งานปรับปรุงอาคารสถานที่ และงานธุรการ-การเงิน

การคัดเลือกครูเพื่อสอนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้บริหารร้อยละ 92.3 ได้คัดเลือกตามวุฒิและวิชาเอกของครูผู้สอนก่อนเป็นอันดับแรก นอกจากนั้นได้คัดเลือกตามประสบการณ์ของครู และคัดเลือกตามความสมัครใจและความสนใจ

ผู้บริหารร้อยละ 62.7 เห็นว่า การติดต่อกับหน่วยราชการมีปัญหามากที่สุด รองลงมา มีปัญหาในการติดต่อกับชุมชนและมีปัญหาในการติดต่อกับบุคลากรภายในโรงเรียน น้อยที่สุด

ศูนย์วิทยทวพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 จำนวนและค่าร้อยละ ของผู้บริหารที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับ สถานการณ์จัดการเรียน การสอน ในด้านการจัดบุคลากรภายในโรงเรียน

ลำดับที่	สถานการณ์จัด	ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน (N=83)	ร้อยละ
<u>ด้านการจัดบุคลากร</u>			
1.	การจัดบุคลากรเพื่อเข้าสอนระดับมัธยม ภายในโรงเรียนโดย		
1.1	จัดให้สอนตามรายวิชาที่มีประสบการณ์ และมีความสนใจ	69	83.1
1.2	จัดให้ครูได้เข้าสอนได้หลายวิชา	55	66.3
1.3	เชิญวิทยากรในท้องถิ่นมาช่วยสอนให้ ความรู้แก่นักเรียนเป็นครั้งคราว	51	61.4
1.4	เชิญครูที่สอนในระดับประถมศึกษา	57	68.7
1.5	เชิญบุคลากรจากโรงเรียนมัธยม ประจำตำบลและอำเภอมาช่วยสอน	9	10.8
2.	โรงเรียนได้ใช้วิทยากรจากภายนอกมาช่วยสอน		
2.1	จากหน่วยงานที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ	42	50.6
2.1.1	โรงเรียนมัธยมศึกษาของกรมสามัญศึกษา	11	13.2
2.1.2	กรมการศึกษานอกโรงเรียน	6	7.2
2.1.3	กรมอาชีวศึกษา	3	3.6
2.1.4	กรมการศาสนา เช่น วัด	22	15.6
2.2	จากหน่วยงานนอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ	29	35
2.2.1	สาธารณสุขอำเภอ	9	10.8
2.2.2	พัฒนากรอำเภอ	5	6.0
2.2.3	เกษตรอำเภอ	5	6.0
2.3	จากหน่วยงานเอกชน	10	12.0
2.4	จากบุคลากรในท้องถิ่น เช่น ช่างไม้ ช่างเครื่องยนต์ ศิลปิน นักแสดงในชุมชน	55	66.6

ตารางที่ 10 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละ ของผู้บริหารที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับ สภาพการจัด
การเรียนการสอน ในด้านการจัดบุคลากรภายในโรงเรียน

ลำดับที่	สภาพการจัด	ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน (N=83)	ร้อยละ
3.	การส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน มีวิธีการดังนี้		
3.1	ส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนได้รับการสาธิตหรือแนะนำจากวิทยากรนอก	37	44.6
3.2	ได้ร่วมกันวางแผนงานและถือเป็นผลงานทางวิชาการ	34	41.0
3.3	ส่งเสริมให้ครูได้รับการฝึกอบรมหรือจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ	76	91.6
3.4	มีการส่งเสริม ยกย่องชมเชยครูที่มีความสามารถดีเด่น	52	62.7
4.	ความรู้สึกต่อการเปิดสอนระดับมัธยมศึกษา		
4.1	พอใจมากที่นักเรียนในท้องถิ่นจะได้มีโอกาสเรียนสูงขึ้น	37	44.6
4.2	เป็นการเพิ่มงานให้กับครูในโรงเรียนมากยิ่งขึ้น	30	36.3
4.3	มีความมั่นใจเพราะโรงเรียนได้มีการวางแผนมาก่อน	5	6.0
4.4	ไม่มั่นใจเพราะเป็นโครงการที่เร่งรีบเกินไป	10	12.1
4.5	มีปัญหาในเรื่องการสอนเพราะไม่เคยสอนมาก่อน	26	31.5
4.6	ต้องปฏิบัติตามเพราะเป็นนโยบายระดับชาติ	1	1.2

ตารางที่ 10 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละ ของผู้บริหารที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับ สถานการณ์จัดการเรียนการสอน ในด้านการจัดบุคลากรภายในโรงเรียน

ลำดับที่	สถานการณ์จัด	ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน (N=83)	ร้อยละ
5.	ในการเปิดสอนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนมี ปัญหาในด้านการจัดบุคลากรดังนี้		
5.1	บุคลากรไม่ตรงกับวิชาเอก	35	42.2
5.2	บุคลากรไม่มีความพร้อมในการสอน	65	78.4
5.3	บุคลากรมีจำนวนน้อย	70	84.4
5.4	บุคลากรมีงานสอนเพิ่มมากขึ้น 2 ระดับ	30	36.3

จากตารางที่ 10 พบว่า ผู้บริหาร ร้อยละ 83.1 ได้จัดบุคลากรเพื่อเข้าสอนระดับมัธยมศึกษาภายในโรงเรียนโดยจัดให้สอนตามรายวิชาที่มีประสบการณ์และมีความสนใจ รองลงมาได้ให้ครูประถมศึกษาช่วยสอนหลายวิชา นอกจากนี้ยังได้เชิญวิทยากรในท้องถิ่น และบุคลากรจากโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบลและอำเภอมาช่วยสอน

ผู้บริหาร ร้อยละ 50.6 ได้ใช้วิทยากรจากภายนอกมาช่วยสอน จากหน่วยงานที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยมาจากกรมศาสนา เช่น วัด รองลงมาจากโรงเรียนมัธยมศึกษาของกรมสามัญศึกษา กรมการศึกษานอกโรงเรียน และกรมอาชีวศึกษา

จากหน่วยงานนอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ สาธารณสุขอำเภอ เกษตรอำเภอ และพัฒนาการอำเภอ ตามลำดับ

นอกจากนี้ยังได้ใช้วิทยากรจากบุคลากรในท้องถิ่น เช่น ช่างไม้ ช่างเครื่องยนต์ ศิลปิน นักแสดงในชุมชน ได้มาช่วยสอน

การส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน ผู้บริหารร้อยละ 91.1 ได้มีวิธีการส่งเสริมให้ครูได้รับการฝึกอบรมหรือจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ รองลงมาได้มีการส่งเสริมยกย่องชมเชยครูที่มีความสามารถดีเด่น ตลอดจนส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนได้รับการสาธิตหรือแนะนำจากวิทยากรภายนอกและได้ร่วมกันวางแผนงานและถือเป็นผลงานทางวิชาการ

ความรู้สึกต่อการเปิดสอนระดับมัธยมศึกษาชั้น ผู้บริหาร ร้อยละ 44.6 พอใจมากที่สุดที่นักเรียนในท้องถิ่นได้มีโอกาสเรียนสูงขึ้น รองลงมาเห็นว่าเป็นการเพิ่มงานให้แก่ครูในโรงเรียนมากยิ่งขึ้นและมีปัญหาในเรื่องการสอนเพราะไม่เคยสอนมาก่อน

ปัญหาในด้านการจัดบุคลากรนั้น ผู้บริหาร ร้อยละ 84.4 เห็นว่าปัญหาที่พบมากที่สุดคือบุคลากรมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอ รองลงมาร้อยละ 78.4 เห็นว่าบุคลากรไม่มีความพร้อมในการสอนนอกจากนั้นยังมีบุคลากรไม่ตรงกับวิชาเอกที่จบมา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 จำนวนและค่าร้อยละ ของผู้บริหารที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับ สภาพการจัดการเรียน การสอน ในด้านงานวิชาการ

ลำดับที่	สภาพการจัด	ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน (N=83)	ร้อยละ
<u>ด้านงานวิชาการ</u>			
1.	โรงเรียนได้ประชุมปรึกษาทางวิชาการ กับครูหรือหน่วยงานอื่น ดังนี้		
1.1	โรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา	64	77.1
1.2	ประชุมปรึกษาเฉพาะกับครูภายใน ร.ร	47	56.6
1.3	ประชุมปรึกษากับผู้เกี่ยวข้องใน สปอ.	40	48.2
1.4	ประชุมปรึกษาหาหรือผู้เกี่ยวข้องใน สปจ.	50	60.2
2.	โรงเรียนได้รับการนิเทศจากหน่วยงาน ดังนี้		
2.1	หน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด	67	80.7
2.2	หน่วยศึกษานิเทศก์อำเภอ	51	61.4
2.3	สำนักงานกลุ่มโรงเรียน	20	24.1
3.	โรงเรียนมีตารางกำหนดการนิเทศให้แก่ครูผู้สอน		
3.1	สัปดาห์ละครั้ง	15	18.1
3.2	2 สัปดาห์ต่อครั้ง	25	30.1
3.3	เดือนละครั้ง	32	38.6
3.4	ภาคเรียนละครั้ง	9	10.8
3.5	ไม่มีการนิเทศ	2	2.4
4.	การนิเทศการเรียนการสอนภายใน ร.ร		
4.1	มี ได้แก่	79	95.2
4.1.1	เพื่อนครู	14	16.9
4.1.2	ครูวิชาการ	14	16.9
4.1.3	ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่	12	14.5
4.1.4	ผู้บริหารโรงเรียน	39	46.9
4.2	ไม่มี	4	4.8

ตารางที่ 11 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละ ของผู้บริหารที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับ
สภาพการจัดการเรียนการสอน ในด้านงานวิชาการ

ลำดับที่	สภาพการจัด	ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน (N=83)	ร้อยละ
5.	การส่งเสริมให้ครูใช้เทคนิคการสอนหลาย ๆ อย่าง ในการจัดการเรียนการสอนดังนี้		
5.1	การดูงานการเรียนการสอนจากโรงเรียนอื่น ๆ	21	25.3
5.2	เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเรียนการสอน	56	67.5
5.3	มีบริการเอกสารทางวิชาการแก่ครูอยู่เสมอ ๆ	68	81.9
5.4	ส่งเสริมให้ครูนำความรู้ใหม่ ๆ มาใช้ในการสอน	51	61.4
6.	ในการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนได้รับการช่วยเหลือจากครู วิชาการกลุ่ม ดังนี้		
6.1	ด้านการนิเทศการเรียนการสอน	47	56.6
6.2	การฝึกอบรมครูช่วยสอน	15	18.1
6.3	ช่วยติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่น	23	27.7
6.4	ผลิตสื่อการสอน	29	34.0
6.5	ไม่ได้รับการช่วยเหลือ	21	25.3
7.	ในการสอนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนได้รับการสนับสนุนหรือช่วยเหลือ จากศูนย์วิชาการกลุ่ม ในด้าน		
7.1	ช่วยเหลือด้านเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตร	35	42.2
7.2	ด้านสื่อการสอน	37	44.6
7.3	ช่วยเหลือด้านการนิเทศการสอน	25	30.1
7.4	ไม่ได้รับการช่วยเหลือ	11	13.3

ตารางที่ 11 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละ ของผู้บริหารโรงเรียนที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับ
สภาพการจัดการเรียนการสอน ในด้านงานวิชาการ

ลำดับที่	สภาพการจัด	ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน (N=83)	ร้อยละ
8.	การเปิดสอนในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนโดย ให้นักเรียนมาเรียนที่โรงเรียนตามปกติ	83	100.0
9.	โรงเรียนได้จัดให้มีการสอนซ่อมเสริม ในช่วงเวลา ดังนี้		
9.1	สอนซ่อมเสริมหลังเวลาสอน	70	84.3
9.2	สอนซ่อมเสริมก่อนทำการสอน	38	45.8
9.3	สอนซ่อมเสริมเป็นรายวิชา	13	15.7
9.4	สอนซ่อมเสริมในวันหยุด เสาร์ อาทิตย์	28	33.7
9.5	ไม่ได้สอนซ่อมเสริมให้นักเรียน	14	16.9

จากตารางที่ 11 ผู้บริหาร ร้อยละ 77.1 ได้มีการประชุมปรึกษาทางวิชาการกับ
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ร้อยละ 60.2 เห็นว่าได้มีการประชุมปรึกษาหารือ
ผู้เกี่ยวข้องใน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด นอกจากนี้ยังได้มีการประชุมปรึกษาเฉพาะครู
ภายในโรงเรียน และประชุมปรึกษากับผู้เกี่ยวข้องในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

ผู้บริหาร ร้อยละ 80.7 เห็นว่าโรงเรียนมีตารางกำหนดการนิเทศให้แก่ครูผู้สอนโดย
ให้มีการนิเทศมากที่สุดเดือนละครั้ง รองลงมาคือสัปดาห์ละครั้ง และไม่มีการนิเทศเลย
ร้อยละ 2.4

และโรงเรียนได้จัดให้มีการนิเทศภายในโรงเรียนมากที่สุด โดยได้รับการนิเทศจากผู้บริหารโรงเรียน รองลงมาได้รับการนิเทศจากครูวิชาการ เพื่อนครูในโรงเรียนเดียวกัน และผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ มีโรงเรียนที่ไม่ได้มีการจัดนิเทศการเรียนการสอน ตามลำดับ

ผู้บริหาร ร้อยละ 81.9 เห็นว่ามีการส่งเสริมให้ครูใช้เทคนิคการสอนหลาย ๆ อย่าง ในการจัดการเรียนการสอนโดยจัดให้มีการบริการเอกสารทางวิชาการแก่ครูอยู่เสมอ ๆ มากที่สุด รองลงมาส่งเสริมให้เข้ากับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนและส่งเสริมให้ครูนำความรู้ใหม่ ๆ มาใช้ในการสอน

ผู้บริหาร ร้อยละ 56.6 เห็นว่าในการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นนั้น โรงเรียนได้รับการช่วยเหลือจากครูวิชาการกลุ่ม ในด้านการนิเทศการเรียนการสอนมากที่สุด รองลงมาได้รับความช่วยเหลือในการผลิตสื่อการสอน และช่วยติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่น อีกทั้งไม่ได้รับความช่วยเหลือและการฝึกอบรมครูช่วยสอน ตามลำดับ

และในการสอนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้บริหาร ร้อยละ 44.6 เห็นว่า โรงเรียนได้รับการสนับสนุนหรือช่วยเหลือจากศูนย์วิชาการกลุ่ม ในด้านสื่อการสอนมากที่สุด รองลงมาได้รับความช่วยเหลือด้านเอกสารหลักสูตร ด้านการนิเทศการสอน และไม่ได้รับความช่วยเหลือ ตามลำดับ

ผู้บริหาร ร้อยละ 100.0 เห็นว่าโรงเรียนได้จัดการเรียนการสอน โดยให้นักเรียนมาเรียนที่โรงเรียนตามปกติ และเห็นว่าโรงเรียนได้จัดให้มีการสอนซ่อมเสริมหลังเวลาสอนมากที่สุด รองลงมาได้มีการสอนซ่อมเสริมก่อนทำการสอน และจัดสอนซ่อมเสริมในวันหยุดเสาร์ อาทิตย์ มีบางโรงเรียนไม่ได้จัดสอนซ่อมเสริมให้นักเรียน และจัดสอนซ่อมเสริมเป็นรายวิชา เป็นส่วนน้อย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 จำนวนและค่าร้อยละ ของผู้บริหารที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์จัดการเรียนการสอน ในด้านการจัดสรรทรัพยากร ด้านงบประมาณ

ลำดับที่	สถานการณ์จัด	ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน (N=83)	ร้อยละ
<u>งบประมาณ</u>			
1.	โรงเรียนได้รับงบประมาณจาก		
1.1	สปช.	24	28.9
1.2	องค์กรในชุมชน	55	66.3
1.3	เงินบริจาค	16	19.3
2.	งบประมาณที่ได้รับโรงเรียนจัดสรรสัดส่วน การใช้ในด้าน		
2.1	งบทางด้านวิชาการ	47	56.6
2.2	งบสำหรับกิจกรรมเสริมหลักสูตร	40	48.2
2.3	งบสำหรับปรับปรุงอาคารสถานที่	34	41.0
2.4	งบสำหรับสื่อการสอน	30	36.3
3.	การวางแผนงบประมาณโรงเรียน		
3.1	มีการวางแผนระยะยาวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง	32	38.6
3.2	มีการปรับปรุงแผนระยะยาวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง	21	25.3
3.3	คณะครูและกรรมการศึกษามีส่วนในการวางแผนงบประมาณ	34	41.0
4.	วิธีใช้งบประมาณของโรงเรียน		
4.1	ผู้บริหารโรงเรียนให้ความเห็นชอบ	48	57.8
4.2	กรรมการศึกษาให้ความเห็นชอบ	56	67.5
4.3	คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนเป็นผู้อนุมัติโครงการ	8	9.6

ตารางที่ 12 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละ ของผู้บริหารที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับ
สภาพการจัดการเรียนการสอน ในด้านการจัดสรรทรัพยากร ด้านงบประมาณ

ลำดับที่	สภาพการจัด	ผู้บริหารโรงเรียน	ร้อยละ
		จำนวน	
(N=83)			
5.	ในการเปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมีปัญหาด้านงบประมาณดังนี้		
5.1	ได้รับการจัดสรรงบประมาณน้อย ไม่เพียงพอ	45	54.2
5.2	การจัดสรรงบประมาณไม่ทันการ	38	45.8

จากตารางที่ 12 ผู้บริหาร ร้อยละ 66.3 เห็นว่า โรงเรียนได้รับงบประมาณจาก
องค์กรในชุมชน รองลงมาเห็นว่าได้รับงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการประถม
ศึกษาแห่งชาติ และได้รับจากเงินบริจาค

งบประมาณที่ได้รับ โรงเรียนได้จัดสรรลดส่วนการใช้ในด้านงานวิชาการ
รองลงมาเป็นงบด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร งบประมาณอาคารสถานที่ และงบสำหรับสื่อการสอน
ตามลำดับ

การวางแผนงบประมาณของโรงเรียน คณะครูและกรรมการศึกษามีส่วนในการวางแผน
งบประมาณ รองลงมา มีการวางแผนระยะยาวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง และมีการปรับปรุง
แผนระยะยาวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง

วิธีการใช้งบประมาณของโรงเรียน กรรมการศึกษามีส่วนให้ความเห็นชอบมากที่สุด
รองลงมาได้แก่ผู้บริหารโรงเรียนมีส่วนให้ความเห็นชอบ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนเป็นผู้อนุมัติ
โครงการ ตามลำดับ

ปัญหาด้านงบประมาณนั้น ผู้บริหารเห็นว่า โรงเรียนได้รับการจัดสรรงบประมาณน้อย
ไม่เพียงพอกับความต้องการ และการจัดสรรงบประมาณล่าช้าไม่ทันการ

ตารางที่ 13 จำนวนและค่าร้อยละ ของผู้บริหารที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับ สภาพการจัด
การเรียนการสอน ในด้านการจัดสรรทรัพยากร ด้านอาคาร วัสดุ ครุภัณฑ์

ลำดับที่	สภาพการจัด	ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน (N=83)	ร้อยละ
<u>อาคาร วัสดุ ครุภัณฑ์</u>			
1.	ภายในบริเวณโรงเรียนมีสถานที่ ดังนี้		
1.1	เรือนเพาะชำ	22	26.5
1.2	สนามกีฬา	74	89.2
1.3	สนามเด็กเล่น	69	83.1
1.4	ที่ปลูกพืชไร่	52	62.7
1.5	สวนหย่อม	47	56.6
1.6	ทุ่งนาปลูกข้าว	41	49.4
1.7	บ่อเลี้ยงปลา	22	26.5
1.8	ศาลาพักผ่อน	38	45.8
2.	โรงเรียนมีห้องสำหรับการจัดกิจกรรม		
การเรียนการสอน ที่นอกเหนือจากห้องเรียน			
2.1	ห้องวิทยาศาสตร์	31	37.3
2.2	ห้องประชุม	24	28.9
2.3	ห้องสมุด	47	56.6
2.4	ห้องเรียนเฉพาะวิชา	61	73.5
2.5	ห้องแนะแนว	18	21.7
2.6	ห้องโสตทัศนศึกษา	23	27.7

ตารางที่ 13 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละ ของผู้บริหารที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน ในด้านการจัดสรรทรัพยากร ด้านอาคาร วัสดุ ครุภัณฑ์

ลำดับที่	สภาพการจัด	ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน (N=83)	ร้อยละ
3.	วัสดุ ครุภัณฑ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ฯลฯ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน มีเพียงพอและเหมาะสมกับการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาดังนี้		
3.1	เพียงพอกับการขยายชั้นเรียน	20	24.1
3.2	เพียงพอกับปริมาณของนักเรียน	21	25.3
3.3	มีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน	19	22.9
3.4	ไม่เพียงพอ	23	27.7
4.	วัสดุ ครุภัณฑ์ที่โรงเรียนต้องการใช้ในการจัดการเรียนการสอน		
4.1	เครื่องมือวิทยาศาสตร์	61	73.5
4.2	หนังสือ เอกสารประกอบหลักสูตร	79	95.2
4.3	อุปกรณ์ในการสอนวิชาอาชีพ	79	95.2
4.4	โต๊ะ เก้าอี้ สำหรับครู นักเรียน	79	95.2
4.5	หนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับเด็ก	76	91.6
5.	วัสดุ ครุภัณฑ์ ที่มีอยู่ในปัจจุบันได้มาจาก		
5.1	ของเดิมที่มีอยู่	80	96.4
5.2	ได้รับการจัดสรรมาใหม่บางส่วน	68	81.9
5.3	ได้รับการจัดสรรมาใหม่ทั้งหมด	44	53.0
6.	โรงเรียนมีปัญหาทางด้านอาคาร วัสดุ ครุภัณฑ์ ดังนี้		
6.1	มีอาคารไม่เพียงพอ	41	49.3
6.2	ขาดห้องทดลองวิทยาศาสตร์	25	30.1
6.3	ครุภัณฑ์ได้รับการจัดสรรมาน้อย	21	25.3
6.4	วัสดุฝึกได้รับไม่เพียงพอกับความต้องการ	19	22.9

จากตารางที่ 13 ผู้บริหาร ร้อยละ 89.2 เห็นว่า ภายในบริเวณโรงเรียนมีสนามกีฬา รongลงมา เป็นสนามเด็กเล่น นอกจากนั้นยังมีที่ปลูกพืชไร่ ทุ่งนาปลูกข้าว มีศาลาพักผ่อน มีเรือนเพาะชำ และบ่อเลี้ยงปลา ตามลำดับ

ผู้บริหาร ร้อยละ 73.5 เห็นว่าโรงเรียนมีห้องสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่นอกเหนือจากห้องเรียน คือ ห้องเรียนเฉพาะวิชา รongลงมา มีห้องสมุด มีห้องวิทยาศาสตร์ มีห้องประชุม มีห้องโสตทัศนศึกษา และห้องแนะแนว ตามลำดับ

ผู้บริหาร ร้อยละ 80.7 เห็นว่าวัสดุ ครุภัณฑ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ฯ ที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่เพียงพอ รongลงมา มีเพียงพอกับปริมาณนักเรียน เพียงพอกับการขยายชั้นเรียน และมีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน

ผู้บริหาร ร้อยละ 95.2 เห็นว่า วัสดุ ครุภัณฑ์ที่โรงเรียนมีความต้องการใช้ในการจัดการเรียนการสอน คือ หนังสือเอกสารประกอบหลักสูตร อุปกรณ์ในการสอนวิชาชีพ และโต๊ะ เก้าอี้ สำหรับครู นักเรียน รongลงมา คือ หนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับเด็ก และเครื่องมือวิทยาศาสตร์

ผู้บริหาร ร้อยละ 96.4 เห็นว่าวัสดุ ครุภัณฑ์ ที่มีปัจจุบันได้ใช้ของเดิมที่มีอยู่มากที่สุด รongลงมา ร้อยละ 81.9 เห็นว่าได้รับการจัดสรรใหม่บางส่วน ได้รับการจัดสรรใหม่มาทั้งหมด และได้รับการบริจาค ตามลำดับ

ปัญหาด้านอาคารเรียน วัสดุ ครุภัณฑ์ นั้น ผู้บริหาร ร้อยละ 49.3 เห็นว่า โรงเรียนมีอาคารเรียนไม่เพียงพอ ขาดห้องทดลองวิทยาศาสตร์ ครุภัณฑ์ได้รับการจัดสรรมาน้อย และวัสดุฝึกได้รับไม่เพียงพอกับความต้องการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 จำนวนและค่าร้อยละ ของผู้บริหารที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน ในด้านการประชาสัมพันธ์และการจูงใจ

ลำดับที่	สภาพการจัด	ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน (N=83)	ร้อยละ
<u>ด้านการประชาสัมพันธ์และการจูงใจ</u>			
1.	โรงเรียนได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ในการจูงใจให้เด็กมาเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษา ดังนี้		
	มี	76	91.6
	1 - 5 คน	71	85.5
	6 - 10 คน	5	6.0
	ไม่มี	7	8.4
2.	ในการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ได้กระทำโดย		
	2.1 ประชุมชี้แจงแก่ผู้ปกครองและกรรมการศึกษา	72	86.7
	2.2 ออกพบปะผู้ปกครองมาประชุมที่โรงเรียน	49	59.0
	2.3 ให้ผู้นำหมู่บ้านช่วยประชาสัมพันธ์	49	59.0
	2.4 บอกข่าวสารผ่านทางนักเรียนให้ไปแจ้งกับผู้ปกครอง	67	80.7

ตารางที่ 14 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละ ของผู้บริหารที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับ
สภาพการจัดการเรียนการสอน ในด้านการประชาสัมพันธ์และการจูงใจ

ลำดับที่	สภาพการจัด	ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน (N=83)	ร้อยละ
3.	โรงเรียนได้จัดสิ่งจูงใจให้เด็กมาเรียน และผู้ปกครองส่งเด็กมาเรียน โดย		
3.1	จัดที่นั่งสำหรับนักเรียนที่อยู่ไกล	12	14.5
3.2	จัดหาหนังสือ อุปกรณ์การเรียนให้เด็กยืมเรียน	80	96.4
3.3	ไม่เก็บค่าบำรุงการศึกษา	83	100.0
3.4	จัดบริการอาหารกลางวัน	42	50.6
3.5	สอนวิชาขึ้นให้เด็กมีรายได้ระหว่างเรียน	45	54.2
3.6	แจกชุดนักเรียนสำหรับเด็กที่ขาดแคลน	65	78.3
3.7	อนุโลมการแต่งกายมาโรงเรียน	34	41.0
4.	ผลของการประชาสัมพันธ์โครงการ ขยายโอกาสทางการศึกษา		
4.1	บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนมีความ เข้าใจซึ่งกันและกัน	77	92.3
4.2	โรงเรียนและประชาชนในเขตบริการ มีความสัมพันธ์ที่ดี	68	81.9
4.4	โรงเรียนขยายโอกาสฯ และโรงเรียน อื่น ๆ ภายในกลุ่มให้ความร่วมมือซึ่งกันและกัน	55	66.3

ตารางที่ 14 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละ ของผู้บริหารที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับ
สภาพการจัดการเรียนการสอน ในด้านการประชาสัมพันธ์และการจูงใจ

ลำดับที่	สภาพการจัด	ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน (N=83)	ร้อยละ
5.	โรงเรียนมีปัญหาในการประชาสัมพันธ์		
5.1	ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา	64	77.1
5.2	ต้องการใช้แรงงานเด็กในวัยนี้	42	50.6
5.3	ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง	12	14.4
5.4	ผู้ปกครองไม่มั่นใจว่าโรงเรียนประถมศึกษา จะจัดทำกรเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาได้	3	3.6
5.5	ระยะทางจากบ้านนักเรียนกับโรงเรียนห่างไกลกัน	8	9.6
5.6	ผู้ปกครองคิดว่าเป็นการเพิ่มภาระของครอบครัว	14	16.9

จากตารางที่ 14 ผู้บริหาร ร้อยละ 91.6 ได้แต่งตั้งคณะทำงานเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ ในการจูงใจให้เด็กมาเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษา มีคณะทำงานอยู่ในจำนวน 1 - 5 คน และจำนวนเพียงเล็กน้อยเห็นว่าไม่มีการแต่งตั้งคณะทำงาน

ในการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา นั้น ผู้บริหารร้อยละ 86.7 ได้มีการประชุมชี้แจงแก่ผู้ปกครองและกรรมการศึกษามากที่สุด รองลงมา มีการบอกข่าวสารผ่านทางนักเรียนให้ไปแจ้งกับผู้ปกครอง นอกจากนั้นได้เชิญผู้ปกครองมาประชุมที่โรงเรียน และให้ผู้นำหมู่บ้านช่วยประชาสัมพันธ์และส่งเอกสารไปให้ผู้ปกครองน้อยที่สุด

ผู้บริหาร ร้อยละ 100.0 ได้จัดสิ่งจูงใจให้ผู้ปกครองส่งเด็กมาเรียน โดยไม่เก็บค่าบำรุงการศึกษา และร้อยละ 96.4 เห็นว่า ได้มีการจัดหาหนังสือ อุปกรณ์การเรียนให้เด็กยืมเรียน อีกร้อยละ 78.3 ได้แจกชุดนักเรียนสำหรับเด็กที่ขาดแคลน นอกจากนี้ร้อยละ 54.2 ได้มีการสอนวิชาชีพให้เด็กมีรายได้ระหว่างเรียน และได้มีการจัดบริการอาหารกลางวัน มีการอนุโลมการแต่งกายมาเรียน อีกทั้งได้มีการจัดที่พักสำหรับเด็กนักเรียนที่อยู่ไกล ตามลำดับ

ผลของการประชาสัมพันธ์โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ผู้บริหารร้อยละ 92.9 เห็นว่า บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน รองลงมาโรงเรียนและประชาชนในเขตบริการมีความสัมพันธ์ที่ดี โรงเรียนขยายโอกาสและโรงเรียนอื่น ๆ ภายในกลุ่มให้ความร่วมมือซึ่งกันและกัน

ผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 77.1 เห็นว่าโรงเรียนมีปัญหามากที่สุดในการประชาสัมพันธ์ และการจูงใจผู้ปกครองและนักเรียน คือ ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 50.6 เห็นว่ายังต้องการใช้แรงงานเด็กวัยนี้ ร้อยละ 16.9 เห็นว่าการส่งเด็กเข้าเรียนต่อเป็นการเพิ่มภาระของครอบครัว ผู้ปกครองร้อยละ 9.6 เห็นว่า โรงเรียนอยู่ห่างไกลจากบ้านของนักเรียน และร้อยละ 3.6 ตอบว่า ไม่มั่นใจในคุณภาพของการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ของครูผู้สอน เกี่ยวกับเรื่องสถานการณ์จัดการเรียนการสอน
 ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคเหนือ
 ตารางที่ 15 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพส่วนตัว

ลำดับที่	สถานภาพ	ครู จำนวน (N=264)	ร้อยละ
1.	เพศ		
	ชาย	123	46.6
	หญิง	141	53.4
2.	อายุ		
	25 - 30 ปี	56	21.2
	31 - 35 ปี	102	38.6
	36 - 40 ปี	76	28.7
	41 - 45 ปี	16	6.1
	มากกว่า 45 ปี	11	5.4
3.	ระดับการศึกษา		
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	32	12.1
	ปริญญาตรี	224	84.8
	ปริญญาโท	7	2.7
	อื่น ๆ	1	.4
4.	อายุราชการ		
	1 - 5 ปี	39	14.8
	6 - 10 ปี	58	22.0
	11 - 15 ปี	100	37.8
	15 ปีขึ้นไป	67	25.4
5.	หน้าที่รับผิดชอบ		
	สอนวิชาสามัญ		
	2 - 4 คาบ	138	52.2
	5 - 8 คาบ	86	32.5
	9 - 12 คาบ	20	7.5
	13 - 15 คาบ	14	5.3
	มากกว่า 15 คาบ	6	2.2

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ของครุผู้สอน เกี่ยวกับเรื่องสถานการณ์จัดการเรียน
การสอนในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคเหนือ
ตารางที่ 15 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของครุผู้สอน จำแนกสถานภาพส่วนตัว

ลำดับที่	สถานภาพ	ครุ จำนวน (N=264)	ร้อยละ
5. หน้าที่รับผิดชอบ (ต่อ)			
สอนวิชาอาชีพ			
2 - 4 คาบ		175	66.3
5 - 8 คาบ		31	11.7
9 - 12 คาบ		56	21.2
13 - 15 คาบ		2	0.7
มากกว่า 15 คาบ			

จากตารางที่ 15 พบว่า ครูเป็นเพศหญิงร้อยละ 53.4 เพศชาย ร้อยละ 46.6 มีอายุระหว่าง 31 - 35 ปี ร้อยละ 38.6 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 84.8 โดยมีอายุราชการ 11 - 15 ปี ร้อยละ 37.8 มีหน้าที่รับผิดชอบสอนในวิชาสามัญในจำนวน 2 - 4 คาบ นอกจากนั้นสอนในจำนวน 5 - 8 คาบ 9 - 12 คาบ 13 - 15 คาบ และมากกว่า 15 คาบ ตามลำดับ รับผิดชอบสอนในวิชาชีพในจำนวน 2 - 4 คาบ รองลงมา สอนในจำนวน 9 - 12 คาบ และ 5 - 8 คาบ ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคเหนือ ในด้านการวางแผนดำเนินการและการประสานงาน ด้านการจัดบุคลากร ด้านงานวิชาการ ด้านการจัดสรรทรัพยากร ด้านการประชาสัมพันธ์และการจูงใจ

ตารางที่ 16 จำนวนและค่าร้อยละของครูที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านการวางแผนดำเนินการและการประสานงาน

ลำดับที่	สภาพการจัด	ครู จำนวน (N=264)	ร้อยละ
----------	------------	-------------------------	--------

ด้านการวางแผนดำเนินการและการประสานงาน

1. โรงเรียนได้จัดตั้งคณะทำงานในการทำหน้าที่วางแผนดำเนินงาน ดังนี้

1.1 จัดตั้งคณะทำงาน

1 - 5 คน	172	65.2
6 - 10 คน	84	31.8
11 - 15 คน	8	3.0

2. ระยะเวลาในการเตรียมงานในการดำเนินงาน

ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา

2.1 1 - 3 เดือน	172	65.2
2.2 4 - 6 เดือน	92	34.8

ตารางที่ 16 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอนที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัด
การเรียนการสอน ในด้านการวางแผนดำเนินการและการประสานงาน

ลำดับที่	สภาพการจัด	ครู จำนวน (N=264)	ร้อยละ
3.	โรงเรียนมีขั้นตอนการเตรียมเพื่อเปิดสอน ชั้นมัธยมศึกษา ดังนี้		
3.1	สำรวจสภาพความต้องการของชุมชน	65	24.6
3.2	ประชุมคณะครู	40	15.1
3.3	ประชาสัมพันธ์นักเรียนและผู้ปกครอง	40	15.1
3.4	เตรียมตัวครูผู้สอน	50	18.9
3.5	เตรียมอาคาร ห้องเรียน	45	17.0
3.6	ประชุมชี้แจงผู้ปกครอง	24	9.1
4.	การปรับปรุงภายในโรงเรียน ในด้าน		
4.1	งานวิชาการ	206	78.0
4.2	งานธุรการ - การเงิน	48	21.2
4.3	งานบุคลากร	15	5.7
4.4	งานอาคารสถานที่	5	1.9
5.	การคัดเลือกครูเพื่อสอนในชั้นม.1 โรงเรียนได้ มีวิธีการดังนี้		
5.1	คัดเลือกตามความสมัครใจและความสนใจ ของครูผู้สอน	186	70.5
5.2	คัดเลือกตามวุฒิและวิชาเอกของครูผู้สอน	139	52.7
5.3	คัดเลือกตามประสบการณ์ของครูผู้สอน	216	81.8

ตารางที่ 16 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของครูที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัด
การเรียนการสอน ในด้านการวางแผนดำเนินการและการประสานงาน

ลำดับที่	สภาพการจัด	ครู จำนวน (N=264)	ร้อยละ
6.	ในการเปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมีปัญหา ในการดำเนินงานและประสานงานดังนี้		
6.1	งบประมาณไม่เพียงพอ	60	22
6.2	ขาดบุคลากรในการสอนเฉพาะวิชา	45	17.0
6.3	ขาดการนิเทศและติดตามผล	35	13.2

จากตารางที่ 16 แสดงว่าครูร้อยละ 65.2 ตอบว่า โรงเรียนได้มีการจัดตั้งคณะ
ทำงานวางแผนในการดำเนินงาน ตั้งแต่ 1 - 5 คน รองลงมาได้มีการจัดตั้งคณะทำงาน
6 - 10 คน , 11 - 15 คนและ 16 - 20 คน ตามลำดับ

ครู ร้อยละ 65.2 ตอบว่าระยะเวลาในการเตรียมงานในการดำเนินงานตาม
โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ได้มีการเตรียมการในระยะเวลา 1 - 3 เดือน
รองลงมาเห็นว่ามีเตรียมในระยะเวลา 4 - 6 เดือน

ครู ร้อยละ 24.6 ตอบว่าโรงเรียนได้มีขั้นตอนการเตรียมเมื่อเปิดสอน
ชั้นมัธยมศึกษา โดยมีการสำรวจสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของชุมชน รองลงมา
ได้มีการเตรียมตัวครู มีการเตรียมอาคารเรียน ได้ประชุมคณะครู มีการเตรียมการ
ประชาสัมพันธ์นักเรียนและผู้ปกครอง และได้มีการประชุมชี้แจงให้กับผู้ปกครอง ตามลำดับ

การปรับปรุงภายในโรงเรียน ครูร้อยละ 78.0 เห็นว่า ได้มีการปรับปรุงในด้าน
งานวิชาการ รองลงมาได้แก่ งานธุรการ การเงิน งานบุคลากร และงานอาคารสถานที่

การคัดเลือกครูเข้าสอนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ครู ร้อยละ 81.8 เห็นว่า โรงเรียนได้มีวิธีการโดยการคัดเลือกตามประสบการณ์ของครูผู้สอน รองลงมา ร้อยละ 70.5 ตอบว่า ได้คัดเลือกตามความสมัครใจและความสนใจของครู และได้คัดเลือกตามวุฒิ และวิชาเอกของครู ตามลำดับ

การเปิดสอนในระดับมัธยมศึกษา ครู ร้อยละ 22 เห็นว่า โรงเรียนได้ประสบกับปัญหาในการดำเนินงาน และประสานงาน งบประมาณไม่เพียงพอในการดำเนินงาน รองลงมาเห็นว่า ขาดบุคลากรในการสอนเฉพาะวิชา และขาดการนิเทศติดตามผล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 จำนวนและค่าร้อยละของครูที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัด
การเรียนการสอน ในด้านการจัดบุคลากร

ลำดับที่	สภาพการจัด	ครู จำนวน (N=264)	ร้อยละ
<u>ด้านการจัดบุคลากร</u>			
1. การจัดบุคลากรเข้าสอนระดับมัธยมศึกษาใน โรงเรียน ดังนี้			
1.1	จัดให้สอนตามรายวิชาที่มีประสบการณ์และ มีความสนใจ	154	58.3
1.2	จัดให้ครูได้เข้าสอนได้หลายวิชา	116	43.9
1.3	เชิญวิทยากรในท้องถิ่นมาช่วยสอนให้ความรู้ แก่นักเรียนเป็นครั้งคราว	173	65.5
1.4	เชิญครูที่สอนในระดับประถมศึกษามาช่วยสอน	12	4.5
1.5	เชิญบุคลากรจากโรงเรียนมัธยมประจำตำบล และอำเภอ	70	26.5
2. โรงเรียนได้ใช้วิทยากรจากภายนอกมาช่วยสอนจาก แหล่งต่อไปนี้			
2.1	จากหน่วยงานที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ	88	33.3
2.1.1	โรงเรียนมัธยมศึกษา	24	9.1
2.1.2	กรมการศึกษานอกโรงเรียน	14	5.3
2.1.3	กรมอาชีวศึกษา	3	1.1
2.1.4	กรมการศาสนา เช่น วัด	47	17.8
2.2	จากหน่วยงานนอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ	53	20.1
2.2.1	สาธารณสุขอำเภอ	11	4.2
2.2.2	พัฒนากรอำเภอ	15	5.7
2.2.3	เกษตรอำเภอ	27	10.2

ตารางที่ 17 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของครูที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัด
การเรียนการสอน ในด้านการจัดบุคลากร

ลำดับที่	สภาพการจัด	ครูผู้สอน จำนวน (N=264)	ร้อยละ
2.	โรงเรียนได้ใช้วิทยากรจากภายนอกมาช่วยสอนจาก แหล่งต่อไปนี้ (ต่อ)		
2.3	จากหน่วยงานเอกชน	50	18.9
2.4	จากบุคลากรในท้องถิ่น เช่น ช่างไม้ ช่างเครื่องยนต์ ศิลปิน นักแสดงในชุมชน	73	27.7
3.	การส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการพัฒนาบุคลากร ในโรงเรียน มีวิธีการดังต่อไปนี้		
3.1	ส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนได้รับการสาธิต หรือแนะนำจากวิทยากรภายนอก	77	29.2
3.2	ได้ร่วมกันวางแผนงานและถือเป็นผลงาน ทางวิชาการ	221	83.7
3.3	ส่งเสริมให้ครูได้รับการฝึกอบรมหรือจัดประชุม เชิงปฏิบัติการ	72	27.3
3.4	มีการส่งเสริม ยกย่องชมเชยครูที่มีความ สามารถดีเด่น	172	65.2

ตารางที่ 17 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของครูที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัด
การเรียนการสอน ในด้านการจัดบุคลากร

ลำดับที่	สภาพการจัด	ครูผู้สอน จำนวน (N=264)	ร้อยละ
4.	มีความรู้สึกต่อการเปิดสอนระดับมัธยมศึกษาดังนี้		
4.1	พอใจมากที่นักเรียนในห้องเรียนจะได้มีโอกาส เรียนสูงขึ้น	195	73.9
4.2	เป็นการเพิ่มงานให้กับครูในโรงเรียนมากยิ่งขึ้น	129	48.9
4.3	มีความมั่นใจเพราะโรงเรียนได้มีการวางแผน มาก่อน		
4.4	ไม่มั่นใจเพราะเป็นโครงการที่เร่งรีบเกินไป	135	51.1
4.5	มีปัญหาในเรื่องการสอนเพราะไม่เคยสอนมาก่อน	168	63.6
4.6	ต้องปฏิบัติตามเพราะเป็นนโยบายระดับชาติ	142	53.8
5.	ในการเปิดสอนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนมีปัญหา ด้านการจัดบุคลากรดังนี้		
5.1	บุคลากรไม่เพียงพอ	73	27.7
5.2	ขาดบุคลากรเฉพาะวิชา	80	30.3
5.3	ครูรับภาระงานสอนมากเกินไป	50	18.9
5.4	ขาดบุคลากรที่สอนวิชาบังคับแก่น	20	7.6
5.5	ครูขาดประสบการณ์ในการสอนชั้นมัธยมศึกษา	35	13.3

จากตารางที่ 17 พบว่า การจัดบุคลากรเข้าสอนในชั้นมัธยมศึกษา ครู ร้อยละ 65.5 ได้มีการเชิญวิทยากรในท้องถิ่นมาช่วยสอนให้ความรู้แก่นักเรียนเป็นครั้งคราว รองลงมาเห็นว่า ได้จัดให้สอนตามรายวิชาที่มีประสบการณ์และความสนใจ ได้จัดให้ครูเข้าสอนหลายวิชา ได้มีการเชิญบุคลากรจากโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบลและอำเภอมาช่วยสอน และเชิญครูที่สอนในระดับประถมศึกษามาช่วยสอน ตามลำดับ

ครู ร้อยละ 65.5 ได้เชิญวิทยากรในท้องถิ่น เช่น ช่างไม้ ช่างเครื่องยนต์ มาช่วยสอน รองลงมาได้ใช้วิทยากรจากหน่วยงานนอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ เกษตรอำเภอ พัฒนาการอำเภอ และสาธารณสุขอำเภอ นอกจากนี้ได้ใช้วิทยากรที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ กรมการศาสนา เช่น วัด และจากโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมการศึกษานอกโรงเรียน จากรมอาชีวศึกษา และจากหน่วยงานเอกชน ตามลำดับ

การส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน ครู ร้อยละ 83.7 มีการร่วมกันวางแผนงานและถือเป็นผลงานทางวิชาการ รองลงมา ร้อยละ 65.2 เห็นว่า ได้มีการส่งเสริมยกย่องชมเชยครูที่มีความสามารถดีเด่น ได้มีการส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนได้รับการลาพักร้อนหรือแนะนำจากวิทยากรภายนอก และร้อยละ 27.3 เห็นว่า มีการส่งเสริมให้ครูได้รับการฝึกอบรมหรือจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ

ความรู้สึกต่อการเปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ครู ร้อยละ 73.9 ทอบว่า พอใจมากที่สุดที่นักเรียนในท้องถิ่นได้มีโอกาสเรียนสูงขึ้น รองลงมา ร้อยละ 63.6 ทอบว่า มีปัญหาในเรื่องของการสอนเพราะไม่เคยสอนมาก่อน

ปัญหาด้านการจัดบุคลากร ครู ร้อยละ 30.3 เห็นว่า ขาดบุคลากรเฉพาะวิชา และบุคลากรไม่เพียงพอ ครู ร้อยละ 18.9 รับภาระงานสอนมากเกินไป ขาดบุคลากรที่สอนในวิชาบังคับแก่น และครู ร้อยละ 13.3 ขาดประสบการณ์ในการสอนชั้นมัธยมศึกษา

ตารางที่ 19 จำนวนและค่าร้อยละของครูที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัด
การเรียนการสอน ในด้านงานวิชาการ

ลำดับที่	สภาพการจัด	ครู จำนวน (N=264)	ร้อยละ
<u>ด้านงานวิชาการ</u>			
1.	ในการเปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนได้ ประชุมปรึกษาทางวิชาการกับครูหรือหน่วยงานอื่น		
1.1	ประชุมปรึกษาเฉพาะกับครูภายในโรงเรียน	135	51.1
1.2	ประชุมปรึกษากับผู้เกี่ยวข้องใน สปอ.	129	48.9
1.3	ประชุมปรึกษากับผู้เกี่ยวข้องใน สปจ.	188	71.2
2.	โรงเรียนได้รับการนิเทศจากหน่วยงานต่อไปนี้		
2.1	หน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด	142	53.8
2.2	หน่วยศึกษานิเทศก์อำเภอ	43	16.3
2.3	สำนักงานกลุ่มโรงเรียน	14	5.3
3.	โรงเรียนมีตารางกำหนดการนิเทศให้แก่ครูผู้สอน ดังนี้		
3.1	สัปดาห์ละครั้ง	195	73.9
3.2	2 สัปดาห์ต่อครั้ง	1	0.4
3.3	เดือนละครั้ง	1	0.4
3.4	ภาคเรียนละครั้ง	2	0.8
3.5	อื่น ๆ (เป็นครั้งคราว)	1	0.4
4.	การนิเทศการเรียนการสอนภายในโรงเรียน ได้มีการนิเทศ ดังนี้		
4.1	มี ได้แก่	58	22.0
4.1.1	เพื่อนครู	87	33.0
4.1.2	ครูวิชาการ	52	19.7
4.1.3	ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่	168	63.6
4.1.4	ผู้บริหารโรงเรียน	49	18.6

ตารางที่ 18 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของครูที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัด
การเรียนการสอน ในด้านงานวิชาการ

ลำดับที่	สภาพการจัด	ครู จำนวน (N=264)	ร้อยละ
5.	การส่งเสริมให้ครูใช้เทคนิควิธีการสอนหลาย ๆ อย่าง ในการจัดการเรียนการสอนในระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น มีการปฏิบัติดังนี้		
5.1	การดูงานการเรียนการสอนจากโรงเรียนอื่นๆ	125	47.3
5.2	เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเรียนการสอน	207	78.4
5.3	มีบริการเอกสารทางวิชาการแก่ครูอยู่เสมอ ๆ	79	29.9
5.4	ส่งเสริมให้ครูนำความรู้ใหม่ ๆ มาใช้ในการสอน	110	41.7
6.	ในการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนได้รับการ ช่วยเหลือจากครูวิชาการสำนักงานกลุ่มดังต่อไปนี้		
6.1	ด้านการนิเทศการเรียนการสอน	35	13.3
6.2	การฝึกอบรมครูผู้สอน	41	15.5
6.3	ช่วยติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่น	63	23.9
6.4	ผลิตสื่อการสอน	29	11.0
6.5	ไม่ได้รับความช่วยเหลือ	139	52.7
7.	โรงเรียนได้รับการสนับสนุนหรือช่วยเหลือจาก ศูนย์วิชาการกลุ่ม ดังนี้		
7.1	ช่วยเหลือด้านเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตร	63	23.9
7.2	ด้านสื่อการสอน	87	33.0
7.3	ช่วยเหลือด้านการนิเทศการสอน	23	8.7
7.4	ไม่ได้รับการช่วยเหลือ	124	47.0

ตารางที่ 18 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของครูที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน ในด้านงานวิชาการ

ลำดับที่	สภาพการจัด	ครู จำนวน (N=264)	ร้อยละ
8.	โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนในลักษณะ		
8.1	ให้นักเรียนมาเรียนที่โรงเรียนตามปกติ	260	98.5
8.2	อื่น ๆ (เรียนวิชาอาชีพที่วิทยาลัย การอาชีพนครสวรรค์)	4	1.5
9.	โรงเรียนได้จัดให้มีการสอนซ่อมเสริมในช่วงเวลา		
9.1	สอนซ่อมเสริมหลังเวลาสอน	90	34.1
9.2	สอนซ่อมเสริมเป็นรายวิชา	23	8.7
9.3	สอนซ่อมเสริมในวันหยุด เสาร์ อาทิตย์	145	54.9
9.4	ไม่ได้สอนซ่อมเสริมให้นักเรียน	35	13.3
10.	โรงเรียนมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน ในเรื่องต่อไปนี้		
10.1	บุคลากรมีความเหมาะสมและมีจำนวนเพียงพอ	46	17.4
10.2	ห้องสมุดมีหนังสือ เอกสาร เพียงพอสำหรับ การค้นคว้า	27	10.2
10.3	สื่อการสอนมีความเหมาะสมกับชั้นมัธยมศึกษา	19	7.2
10.4	งบประมาณมีเพียงพอ สำหรับการเปิดสอน ระดับมัธยมศึกษา	28	10.6
10.5	ไม่มีความพร้อม	144	54.6

จากตารางที่ 18 การเปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนได้ประชุมปรึกษาทางวิชาการกับครูหรือหน่วยงานอื่น ครู ร้อยละ 71.2 ได้ประชุมปรึกษากับผู้เกี่ยวข้องในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด รองลงมาได้ประชุมปรึกษากับครูภายในโรงเรียน และประชุมปรึกษากับผู้ที่เกี่ยวข้องใน สปอ. ตามลำดับ

และเห็นว่าโรงเรียนได้รับการนิเทศจากหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด มากที่สุด รองลงมา โรงเรียนได้รับการนิเทศจากหน่วยศึกษานิเทศก์อำเภอ และน้อยที่สุด คือ จากสำนักงานกลุ่มโรงเรียน

ครู ร้อยละ 73.9 เห็นว่า โรงเรียนได้มีตารางนิเทศกำหนดการนิเทศให้แก่ครูผู้สอน มากที่สุด คือ สัปดาห์ละครั้ง รองลงมา ภาคเรียนละครั้ง และมีเป็นบางครั้งคราว เพียงตามลำดับ

การนิเทศการเรียนการสอนในโรงเรียน ครู ร้อยละ 63.6 เห็นว่า ได้รับการนิเทศ จากผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ รองลงมาเห็นว่า ได้รับการนิเทศจากผู้บริหารโรงเรียน เพื่อนครู และครูวิชาการ

การส่งเสริมให้ครูใช้เทคนิควิธีการสอนหลาย ๆ อย่าง ในการจัดการเรียนการสอน ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ครูผู้สอน ร้อยละ 78.4 เห็นว่า ได้มีการปฏิบัติโดยเข้ารับการฝึกอบรม เกี่ยวกับการเรียนการสอนมากที่สุด รองลงมาเห็นว่า มีการดูงานการเรียนการสอนจากโรงเรียนอื่น ๆ มีการส่งเสริมให้ครูนำความรู้ใหม่ ๆ มาใช้ในการสอน และมีบริการเอกสารทางวิชาการแก่ครูอยู่เสมอ ๆ

ครู ร้อยละ 52.7 เห็นว่า โรงเรียนไม่ได้รับการช่วยเหลือจากครูวิชาการสำนักงานกลุ่ม

การสนับสนุนหรือช่วยเหลือจากศูนย์วิชาการกลุ่มนั้น ครู ร้อยละ 47 เห็นว่า ไม่ได้รับความช่วยเหลือ รองลงมาเห็นว่าได้รับความช่วยเหลือในด้านสื่อการสอน ด้านเอกสารหลักสูตร และช่วยเหลือด้านการนิเทศ ตามลำดับ

ครู ร้อยละ 91.7 ตอบว่า โรงเรียนได้มีการจัดการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนมาเรียนที่โรงเรียนตามปกติ และร้อยละ 1.5 มีโรงเรียนในจังหวัดนครสวรรค์ บางโรงเรียนได้ไปเรียนวิชาชีพที่วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์

การสอนซ่อมเสริมโรงเรียนได้จัดสอนซ่อมเสริมเป็นรายวิชามากที่สุด รองลงมาได้สอนในช่วงหลังเวลาสอน มีการสอนซ่อมเสริมบ้างในวันหยุด เสาร์ อาทิตย์ สอนซ่อมเสริมก่อนเวลาสอน ตามลำดับ

ความพร้อมของโรงเรียนในการจัดการเรียนการสอน ครู ร้อยละ 54.6 เห็นว่า ไม่มีความพร้อมในการสอนเลย รองลงมาได้แก่ บุคลากรมีความเหมาะสมและมีจำนวนเพียงพอ งบประมาณมีเพียงพอสำหรับการเปิดสอนระดับมัธยมศึกษาในระดับน้อย และห้องสมุดมีหนังสือ เอกสาร ไม่เพียงพอสำหรับการค้นคว้า

คุรุวิทยาลัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 จำนวนและค่าร้อยละของครูที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัด
การเรียนการสอน ในด้านการจัดสรรทรัพยากร

ลำดับที่	สภาพการจัด	ครู จำนวน (N=264)	ร้อยละ
<u>ด้านการจัดสรรทรัพยากร</u>			
<u>อาคาร วัสดุ ครุภัณฑ์</u>			
1.	ภายในบริเวณโรงเรียนมีสถานที่ต่อไปนี้		
1.1	เรือนเพาะชำ	207	78.4
1.2	สนามกีฬา	179	67.4
1.3	สนามเด็กเล่น	112	42.4
1.4	ที่ปลูกพืชไร่	132	50.0
1.5	สวนหย่อม	45	17.0
1.6	ทุ่งนาปลูกข้าว	148	56.1
1.7	บ่อเลี้ยงปลา	92	34.8
1.8	ศาลาพักผ่อน	40	15.2
2.	โรงเรียนมีห้องสำหรับจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่นอกเหนือไปจากห้องเรียน ดังนี้		
2.1	ห้องวิทยาศาสตร์	120	45.5
2.2	ห้องประชุม	229	86.7
2.3	ห้องสมุด	32	12.1
2.4	ห้องเรียนเฉพาะวิชา	68	25.8
2.5	ห้องแนะแนว	58	22.0
2.6	ห้องโสตทัศนศึกษา	42	15.9

ตารางที่ 19 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของครูที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัด
การเรียนการสอน ในด้านอาคาร วัสดุ ครุภัณฑ์

ลำดับที่	สภาพการจัด	ครู จำนวน (N=264)	ร้อยละ
3.	วัสดุ ครุภัณฑ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ฯลฯ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน มีเพียงพอและเหมาะสมกับการเรียนการสอนระดับ มัธยมศึกษา ดังนี้		
3.1	เพียงพอกับการขยายชั้นเรียน	69	26.1
3.2	เพียงพอกับปริมาณของนักเรียน	11	4.2
3.3	มีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน	163	61.7
3.4	ไม่เพียงพอ	236	89.4
4.	วัสดุ ครุภัณฑ์ ที่โรงเรียนต้องการมาใช้ในการ จัดการเรียนการสอน มีดังนี้		
4.1	เครื่องมือวิทยาศาสตร์	208	78.8
4.2	หนังสือ เอกสารประกอบหลักสูตร	217	82.2
4.3	อุปกรณ์ในการสอนวิชาอาชีพ	210	79.5
4.4	โต๊ะ เก้าอี้ สำหรับครู นักเรียน	224	84.8
4.5	หนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับเด็ก	221	79.9
5.	วัสดุ ครุภัณฑ์ ที่มีอยู่ในปัจจุบันได้มาจากแหล่งใด		
5.1	ใช้ของเดิมที่มีอยู่	173	65.5
5.2	ได้รับจัดสรรมาใหม่บางส่วน	42	15.9
5.3	ได้รับจัดสรรมาใหม่ทั้งหมด	49	18.6
6.	โรงเรียนมีปัญหาทางด้านอาคาร วัสดุ ครุภัณฑ์ ดังนี้		
6.1	วัสดุ ครุภัณฑ์ไม่เพียงพอ	244	92.4
6.2	ห้องเรียนไม่เพียงพอ	210	79.5
6.3	ขาดห้องทดลองวิทยาศาสตร์	236	89.4

จากตารางที่ 19 ครู ร้อยละ 78.4 ตอบว่า ภายในบริเวณโรงเรียนมีเรือนเพาะชำ รองลงมา มีสนามกีฬา ที่นั่งปลูกข้าว ที่ปลูกพืชไร่ สนามเด็กเล่น บ่อเลี้ยงปลา สวนหย่อม และศาลาพักผ่อน ตามลำดับ

และร้อยละ 86.7 ตอบว่า โรงเรียนมีห้องสำหรับจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ นอกเหนือไปจากห้องเรียน คือ ห้องประชุม รองลงมา มีห้องวิทยาศาสตร์ ห้องเรียนเฉพาะวิชา ห้องแนะแนว ห้องโสตทัศนศึกษา และห้องสมุด ตามลำดับ

วัสดุ ครุภัณฑ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ฯลฯ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ครู ร้อยละ 89.4 ตอบว่า มีไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน รองลงมา ร้อยละ 61.7 ตอบว่า มีความเหมาะสมกับ กิจกรรมการเรียนการสอน มีเพียงพอต่อการขยายชั้นเรียน และมีเพียงพอต่อปริมาณของนักเรียน ตามลำดับ

ครู ร้อยละ 84.8 เห็นว่า วัสดุ ครุภัณฑ์ ที่โรงเรียนต้องการมาใช้ในการจัดการเรียน การสอน คือ โต๊ะ เก้าอี้ สำหรับครู นักเรียน รองลงมา ร้อยละ 82.2 ได้แก่ หนังสือ เอกสาร ประกอบหลักสูตร ร้อยละ 82.2 หนังสืออ่านเพิ่มเติม ร้อยละ 79.9 อุปกรณ์ในการสอนวิชาชีพ ร้อยละ 79.5 และเครื่องมือวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 78.8 ตามลำดับ

วัสดุ ครุภัณฑ์ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ครู ร้อยละ 65.5 ตอบว่า ไข้ของเดิมที่มีอยู่ รองลงมา เห็นว่า ได้รับการจัดสรรมาใหม่ทั้งหมด และได้รับการจัดสรรมาใหม่บางส่วน ตามลำดับ

ครู ร้อยละ 92.4 ตอบว่า โรงเรียนมีปัญหาทางด้านอาคาร วัสดุ ครุภัณฑ์ คือ วัสดุ ครุภัณฑ์ไม่เพียงพอ รองลงมาตอบว่า ห้องเรียนไม่เพียงพอ ขาดห้องวิทยาศาสตร์ ขาดเครื่องมือ วิชาชีพ ขาดอุปกรณ์ด้านโสตทัศนอุปกรณ์ ตามลำดับ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 จำนวนและค่าร้อยละของครูที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัด
การเรียนการสอน ในด้านสื่อการสอน

ลำดับที่	สภาพการจัด	ครู จำนวน (N=264)	ร้อยละ
ด้านสื่อการสอน			
1.	โรงเรียนมีสื่อการสอนแต่ละประเภทต่อไปนี้		
1.1	สื่อการสอนวิทยาศาสตร์ มีเพียงพอกับ จำนวนนักเรียน	41	15.5
1.2	สื่อที่เป็นวัสดุสิ้นเปลือง มีเพียงพอกับ การจัดกิจกรรม	44	16.7
1.3	สื่อที่เป็นอุปกรณ์ เช่น เทป สไลด์ วิดีโอ เครื่องขยายเสียง เครื่องฉายข้ามศีรษะ มีจำนวนที่เหมาะสม	20	7.6
1.4	อุปกรณ์การสอนวิชาชีพมีเพียงพอ	207	78.4
1.5	ไม่เพียงพอ	224	84.8
2.	โรงเรียนได้รับสื่อการสอนจากแหล่งต่อไปนี้		
2.1	ได้รับการจัดสรรจาก สปช.	25	9.5
2.2	ได้รับบริจาคจากชุมชนและผู้ปกครอง	108	40.9
2.3	ยืมมาจากศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	155	58.7
3.	โรงเรียนมีการผลิตสื่อใช้ในการเรียนการสอนโดย		
3.1	ครูผลิตเอง	122	53.8
3.2	ครูและนักเรียนช่วยกันผลิต	27	10.2
3.3	นักเรียนช่วยกันผลิตขึ้น	82	31.1
3.4	อื่น ๆ ได้รับการบริจาค	78	29.5

ตารางที่ 20 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของครูที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัด
การเรียนการสอน ในด้านสื่อการสอน

ลำดับที่	สภาพการจัด	ครู จำนวน (N=264)	ร้อยละ
4.	สื่อการสอนที่โรงเรียนมีความจำเป็นต้องการใช้ มากที่สุด คือ		
4.1	ภาษาไทย	218	82.6
4.2	คณิตศาสตร์	97	36.7
4.3	วิทยาศาสตร์	262	99.2
4.4	ภาษาอังกฤษ	135	50.4
4.5	สังคมศึกษา	195	73.9
4.6	วิชาชีพ	248	93.9
5.	การใช้สื่อการสอนร่วมกับโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ดังนี้		
5.1	มีการใช้ร่วมกัน	38	14.5
5.2	ไม่มีการใช้ร่วมกัน	226	85.6
6.	โรงเรียนมีปัญหาในการผลิตสื่อและการใช้สื่อการสอนดังนี้		
6.1	ขาดวัสดุอุปกรณ์	97	36.7
6.2	ขาดงบประมาณในการผลิต	155	58.7
6.3	ขาดบุคลากรที่มีความรู้ด้านการผลิตสื่อ	102	38.6

จากตารางที่ 20 สื่อการสอนของโรงเรียนที่มีอยู่ ครูร้อยละ 84.8 เห็นว่า ไม่เพียงพอ และร้อยละ 78.4 เห็นว่า อุปกรณ์การสอนวิชาชีพมีเพียงพอ รองลงมาเห็นว่า สื่อการสอนมีเพียงพอกับจำนวนนักเรียน สื่อที่เป็นวัสดุสิ้นเปลืองมีเพียงพอกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนค่อนข้างน้อย นอกจากนี้ สื่อที่เป็นอุปกรณ์ เช่น เทป วีดีโอ เครื่องขยายเสียง เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ มีจำนวนที่เหมาะสม ตามลำดับ

ครู ร้อยละ 58.7 เห็นว่า โรงเรียนได้ยืมสื่อการสอนจากศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน รองลงมาได้รับบริจาคจากชุมชนและผู้ปกครอง และได้รับการจัดสรรจาก สปช. ตามลำดับ

และเห็นว่าโรงเรียนได้มีการผลิตสื่อการสอน โดย ครู ร้อยละ 53.8 รองลงมาคือนักเรียนช่วยกันผลิตขึ้น ครูและนักเรียนได้ร่วมกันผลิต ตามลำดับ

ครู ร้อยละ 99.2 เห็นว่า โรงเรียนมีความจำเป็นต้องใช้สื่อการสอนในวิชา วิทยาศาสตร์ รองลงมา คือวิชาชีพ ภาษาไทย สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ และคณิตศาสตร์ ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 จำนวนและค่าร้อยละของครูที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัด
การเรียนการสอน ในด้านการประชาสัมพันธ์และการจูงใจ

ลำดับที่	สภาพการจัด	ครู จำนวน (N=264)	ร้อยละ
<u>ด้านการประชาสัมพันธ์และการจูงใจ</u>			
1.	โรงเรียนได้แต่งตั้งคณะทำงานเกี่ยวกับการ ประชาสัมพันธ์ในการจูงใจให้เด็กมาเรียนต่อใน ระดับชั้นมัธยมศึกษา ดังนี้		
1.1	มี	188	71.2
	1 - 5 คน	100	37.8
	6 - 10 คน	44	16.5
	11 - 15 คน	44	16.6
1.2	ไม่มี	76	28.8
2.	ในการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโครงการขยาย โอกาสทางการศึกษา ได้กระทำโดย		
2.1	ประชุมชี้แจงแก่ผู้ปกครองและกรรมการศึกษา	142	53.8
2.2	ออกไปพบปะผู้ปกครองถึงบ้าน	43	16.3
2.3	ส่งเอกสารไปให้ผู้ปกครอง	60	22.7
2.4	เชิญผู้ปกครองมาประชุมที่โรงเรียน	200	75.9
2.5	ให้ผู้นำหมู่บ้านช่วยประชาสัมพันธ์	58	22.0
2.6	บอกข่าวสารผ่านทางนักเรียนให้ไปแจ้งกับผู้ปกครอง	52	19.7

ตารางที่ 21 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของครูที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัด 125
 การเรียนการสอน ในด้านการประชาสัมพันธ์และการจูงใจ

ลำดับที่	สภาพการจัด	ครู จำนวน (N=264)	ร้อยละ
3. โรงเรียนได้จัดสิ่งจูงใจให้เด็กมาเรียน			
3.1	จัดที่พักสำหรับนักเรียนที่อยู่ไกล	49	18.5
3.2	จัดหาหนังสือ อุปกรณ์การเรียนให้เด็กยืมเรียน	173	65.6
3.3	ไม่เก็บค่าบำรุงการศึกษา	264	100.0
3.4	จัดบริการอาหารกลางวัน	207	78.4
3.5	สอนวิชาอาชีพให้เด็กมีรายได้ระหว่างเรียน	80	30.4
3.6	แจกชุดนักเรียนสำหรับเด็กที่ขาดแคลน	111	42.1
3.7	อนุโลมการแต่งกายมาโรงเรียน	37	14.1
4. ผลของการประชาสัมพันธ์โครงการขยายโอกาสทางการศึกษามีดังนี้			
4.1	บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน	41	15.5
4.2	โรงเรียนและประชาชนในเขตบริการมีความสัมพันธ์ที่ดี	63	23.9
4.3	โรงเรียนขยายโอกาส ฯ และโรงเรียนอื่น ๆ ภายในกลุ่มให้ความร่วมมือซึ่งกันและกัน	29	11.0
5. โรงเรียนมีปัญหในการประชาสัมพันธ์และจูงใจผู้ปกครองและนักเรียนดังนี้			
5.1	ความห่างไกล และความลำบากในการเดินทาง	53	20.1
5.2	ความเข้าใจในการสื่อสาร	3	1.1
5.3	ความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษาของผู้ปกครอง	87	32.9
5.4	ต้องการใช้แรงงานเด็ก	56	21.2
5.5	ความไม่มั่นใจการเรียนต่อ	65	24.6

จากตารางที่ 21 ครู ร้อยละ 37.8 ตอบว่า โรงเรียนได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ
เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์และการจูงใจ ให้เด็กได้มาเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาจำนวน 1 - 5 คน
นอกจากนั้น มีคณะกรรมการตั้งแต่ 2 - 10 คน และ 11 - 15 คน ตามลำดับ

และร้อยละ 75.9 เห็นว่าการประชาสัมพันธ์ เกี่ยวข้องกับโครงการขยายโอกาส
ทางการศึกษา นั้น ได้เชิญผู้ปกครองได้มาประชุมที่โรงเรียน รองลงมาได้ประชุมชี้แจงแก่
ผู้ปกครองและกรรมการศึกษา นอกจากนั้น ได้ให้ผู้นำหมู่บ้านช่วยประชาสัมพันธ์ช่วย และส่ง
ข่าวสารผ่านนักเรียนไปถึงผู้ปกครอง และมีการออกไปพบปะผู้ปกครองถึงที่บ้าน

ครู ร้อยละ 100 เห็นว่า โรงเรียนได้จัดสิ่งจูงใจให้เด็กมาเรียน มากที่สุด โดย
ไม่เก็บค่าบำรุงการศึกษา รองลงมาเห็นว่า ได้จัดบริการอาหารกลางวันสำหรับนักเรียน นอกจากนี้
นั้นยังได้จัดหาหนังสือ อุปกรณ์การเรียนให้เด็กได้มีเรียน มีการจัดสอนวิชาให้เด็กได้มีรายได้
ระหว่างเรียนอีกด้วย พร้อมทั้งได้จัดที่พักสำหรับนักเรียนที่อยู่ห่างไกล และอนุโลมการแต่งกายมา
โรงเรียน ตามลำดับ

ผลของการประชาสัมพันธ์โครงการขยายโอกาสทางการศึกษานั้น ครู ร้อยละเห็นว่า
โรงเรียนและประชาชนในเขตบริการมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน รองลงมา คือ 23.9 บุคลากร
ทุกฝ่ายในโรงเรียนมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน นอกจากนั้น โรงเรียนขยายโอกาสและโรงเรียน
อื่น ๆ ภายในกลุ่มโรงเรียนให้ความร่วมมือซึ่งกันและกัน ตามลำดับ

ปัญหาในการประชาสัมพันธ์ ครู ร้อยละ 32.9 เห็นว่ามีปัญหามากที่สุด คือ ความไม่
เข้าใจในการจัดการศึกษาของผู้ปกครอง รองลงมา ได้แก่ ความห่างไกลและมีความลำบากใน
การเดินทาง นอกจากนั้น ผู้ปกครอง ยังต้องการใช้แรงงานเด็ก และมีความไม่มั่นใจการเรียน
ต่อในระดับนี้ และในจังหวัดแม่ฮ่องสอนนั้นผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่เป็นชาวไทยภูเขา จึงมี
ปัญหาในด้านการสื่อสาร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพส่วนตัวและการเข้าร่วมประชุมสัมมนาเกี่ยวกับโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา

ลำดับที่	สถานภาพ	ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน (N=92)	ร้อยละ
1.	เพศ		
	ชาย	89	96.7
	หญิง	3	3.3
2.	อายุ		
	25 - 35 ปี	10	10.9
	36 - 45 ปี	46	50.0
	46 - 55 ปี	30	32.6
	มากกว่า 55 ปี	6	6.5
3.	ระดับการศึกษา		
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	1	1.1
	ปริญญาตรี	89	96.7
	ปริญญาโท	2	2.2
4.	ตำแหน่งทางราชการ		
	อาจารย์ใหญ่	73	79.3
	ครูใหญ่	12	13.0
	ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	5	5.4
5.	ประสบการณ์การทำงานบริหารในตำแหน่งปัจจุบัน		
	1 - 5 ปี	12	13.0
	6 - 10 ปี	19	19.6
	11 - 15 ปี	15	16.3
	16 - 20 ปี	46	50.0
	มากกว่า 20 ปี	1	1.1

ตารางที่ 22 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกสถานภาพส่วนตัว และการเข้าร่วมประชุมสัมมนาเกี่ยวกับโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา

ลำดับที่	สถานภาพ	ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน (N=92)	ร้อยละ
6.	ประสบการณ์การสอนในโรงเรียนประถมศึกษา		
	1 - 5 ปี	2	2.2
	6 - 10 ปี	7	7.6
	11 - 15 ปี	19	20.7
	16 - 20 ปี	24	26.1
	มากกว่า 20 ปี	40	43.4
7.	หน้าที่รับผิดชอบในโรงเรียน		
	ปฏิบัติงานด้านบริหาร	27	29.3
	สอน	65	70.7
	สอนวิชาสามัญ		
	1 - 5 คาบ	39	54.3
	6 - 10 คาบ	16	17.4
	11 - 15 คาบ	6	6.6
	15 คาบขึ้นไป	5	5.5
	สอนวิชาอาชีพ		
	1 - 5 คาบ	7	7.6
	6 - 10 คาบ	3	3.3
8.	การเข้าร่วมประชุมสัมมนาเกี่ยวกับโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาชั้นพื้นฐาน		
	เข้าร่วม	89	96.7
	ไม่ได้เข้าร่วม	3	3.3

จากตารางที่ 22 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ร้อยละ 96.7 เป็นเพศชาย และร้อยละ 3.3 เป็นเพศหญิง มีอายุราชการ ระหว่าง 36 - 45 ปี ระดับการศึกษา ระดับปริญญาตรี มีตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ โดยมีประสบการณ์การสอนในโรงเรียน ประถมศึกษามากกว่า 20 ปี และมีหน้าที่รับผิดชอบสอน ร้อยละ 70.7 โดยสอนวิชาสามัญ จำนวน 1 - 5 คาบ และสอนวิชาชั้นบ้างเล็กน้อย เคยเข้าร่วมประชุมสัมมนาเกี่ยวกับโครงการ ขยายโอกาสทางการศึกษา ร้อยละ 96.7 และไม่ได้เข้าร่วม เพียง ร้อยละ 3.3

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนโครงการขยายโอกาส
ทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคเหนือ

ตารางที่ 23 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารโรงเรียนที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับลักษณะการจัด
การเรียนการสอนและการจัดกลุ่มสมรรถภาพพื้นฐาน กลุ่มวิชาการ กลุ่มประสบการณ์
อาชีพ

ลำดับที่	ลักษณะจัด	ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน (N=92)	ร้อยละ
<u>ลักษณะการจัดการเรียนการสอน</u>			
1.	โรงเรียนได้เปิดสอนตาม หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ของ กระทรวงศึกษาธิการ	92	100.0
2.	โรงเรียนได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอน ในลักษณะดังต่อไปนี้		
2.1	ลักษณะที่ 1 เลือกเรียนกลุ่มวิชาการและ กลุ่มประสบการณ์อาชีพต่างๆ กัน	14	15.3
2.2	ลักษณะที่ 2 เลือกเรียนกลุ่มประสบการณ์อาชีพ มากกว่ากลุ่มวิชาการ	8	8.7
2.3	ลักษณะที่ 3 เลือกเรียนกลุ่มวิชาการ มากกว่ากลุ่มประสบการณ์อาชีพ	70	76.1

ตารางที่ 23 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับ ลักษณะการจัดการ
เรียนการสอนและการจัดกลุ่มสมรรถภาพพื้นฐาน กลุ่มวิชาการ กลุ่มประสบการณ์อาชีพ

ลำดับที่	ลักษณะการจัด	ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน (N=92)	ร้อยละ
3.	รายวิชาตามหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนต้นต้น กระทรวงศึกษาธิการ ที่ไม่ทราบจุดประสงค์การเรียนรู้ และการวัดผล คือ รายวิชา ดังต่อไปนี้		
3.1	ภาษาไทย	3	3.3
3.2	วิทยาศาสตร์	1	1.1
3.3	สังคมศึกษา	1	1.1
3.4	ศิลปศึกษา	6	6.5
3.5	พลานามัย	7	7.6
3.5	ภาษาต่างประเทศ	9	9.8
3.7	รายวิชาเลือกเสรี	45	48.9
3.8	รายวิชาการงาน	23	25.0
3.9	การจัดกิจกรรมอิสระของผู้เรียน	44	47.8
4.	การเปิดวิชาเลือกเสรีโรงเรียนได้ดำเนินการ ต่อไปนี้		
4.1	เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกตามความถนัด ความสนใจ ความต้องการของนักเรียนเอง	26	28.3
4.2	บังคับให้เลือกโดยครูประจำชั้น	6	6.5
4.3	จัดให้ตามความต้องการและความพร้อมของ โรงเรียน	71	77.2
4.4	จัดให้ตามความพอใจของผู้บังคับบัญชาสั่งการมา	6	6.5
4.5	มีการแนะนำให้นักเรียนเลือก	15	16.3
4.6	อื่น ๆ	2	2.2

ตารางที่ 23 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับ ลักษณะการจัด การเรียนการสอนและการจัดกลุ่มสมรรถภาพพื้นฐาน กลุ่มวิชาการ กลุ่มประสบการณ์ อาชีพ

ลำดับที่	ลักษณะการจัด	จำนวน (N=92)	ร้อยละ
5.	วิชาเลือกเสรีที่เน้นวิชาชีพที่โรงเรียนได้เปิดสอนในภาคเรียนนี้		
5.1	กลุ่มวิชางานผลิต	51	55.4
5.2	กลุ่มวิชางานบริการ	23	25.0
5.3	กลุ่มปฏิบัติงานอาชีพอิสระระหว่างเรียน	18	19.6

จากตารางที่ 24 ผู้บริหารร้อยละ 100.0 ทอบว่า โรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาได้เปิดสอนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กระทรวงศึกษาธิการ

และร้อยละ 76.1 ได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอน ในรูปแบบที่ 3 เลือกเรียนกลุ่มวิชาการมากกว่ากลุ่มประสบการณ์อาชีพ รองลงมาได้จัดในรูปแบบที่ 1 เลือกเรียนกลุ่มวิชาการและกลุ่มประสบการณ์อาชีพเท่า ๆ กัน และรูปแบบที่ 2 เลือกเรียนกลุ่มประสบการณ์อาชีพมากกว่ากลุ่มวิชาการ ตามลำดับ

ผู้บริหารร้อยละ 48.9 เห็นว่ารายวิชาที่ครูไม่ทราบจุดประสงค์การเรียนรู้ คือรายวิชาเลือกเสรี รองลงมาคือ การจัดกิจกรรมอิสระของผู้เรียน นอกจากนี้มีรายวิชา ภาษาอังกฤษ ประเทศพหลานามัย ศิลปะ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ตามลำดับ

และผู้บริหาร ร้อยละ 77.2 ได้เปิดวิชาเลือกเสรี ให้ตามความต้องการและความพร้อมของโรงเรียน รองลงมา ได้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกตามความถนัด ความสนใจ ความต้องการของนักเรียนเอง อีกทั้งได้จัดให้ตามความพอใจของผู้บังคับบัญชาสั่งการมา และมีการแนะนำให้นักเรียนเลือกด้วย

ตารางที่ 24 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับ ลักษณะการจัดการเรียน การสอน และการจัดสัดส่วนกลุ่มสมรรถภาพพื้นฐาน กลุ่มวิชาการ กลุ่มประสบการณ์ อาชีพ

ลำดับที่	ปัญหาและข้อเสนอแนะ	ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน (N=92)	ร้อยละ
1.	โรงเรียนมีปัญหาในเรื่องของการสอน ตามรูปแบบในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ หรือไม่		
	มี	84	91.3
	ถ้ามี มีปัญหาในเรื่องต่อไปนี้		
1.1	ขาดบุคลากรในการสอนวิชาเฉพาะด้าน อย่างมาก	73	79.3
1.2	ขาดผู้เชี่ยวชาญในการให้คำแนะนำ	3	3.3
1.3	การสนับสนุนจากหน่วยงานเบื้องต้น	3	3.3
1.4	ขาดอัตรากำลังในโรงเรียนตามระเบียบ คณะกรรมการข้าราชการครู	3	3.3
	ไม่มี	8	8.7
2.	ปัญหาในการจัดสอนวิชาบังคับมีดังนี้		
2.1	ขาดบุคลากร (ครู) วิชาเอกวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์	42	45.7
2.2	ขาดห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์	40	43.4
2.3	ขาดอุปกรณ์ทดลองวิทยาศาสตร์	15	16.3
	แนวทางในการแก้ปัญหา		
1.	ส่งครูให้เข้ารับการอบรม	5	5.4
2.	ศึกษาจากเอกสารและคู่มือครู	7	7.6
3.	ขอครุภายในกลุ่มโรงเรียนมาช่วยสอน	4	4.3

ตารางที่ 24 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับ ลักษณะการจัด
การเรียนการสอน และการจัดสัดส่วนกลุ่มสมรรถภาพพื้นฐาน กลุ่มวิชาการ
 กลุ่มประสบการณ์อาชีพ

ลำดับที่	ปัญหาและข้อเสนอแนะ	ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน (N=92)	ร้อยละ
3.	ปัญหาในการจัดสอนวิชาเลือกมีดังนี้		
3.1	ขาดบุคลากรในการสอน	35	38.0
3.2	ขาดวัสดุฝึก	25	27.2
3.3	ขาดสื่อและอุปกรณ์	15	16.3
3.4	ครูไม่มีความถนัดในการสอนวิชาชีพ	17	18.9
	แนวทางในการแก้ปัญหา		
1.	ส่งครูเข้าอบรม	5	5.4
4.	ปัญหาในการจัดสอนวิชาอาชีพมีดังนี้		
4.1	ครูไม่มีความถนัดในการสอน	46	50.0
4.2	อุปกรณ์ไม่เพียงพอ	25	27.2
4.3	ขาดบุคลากรในการสอนวิชาชีพ	21	22.8
	แนวทางในการแก้ปัญหา		
1.	ใช้วิทยากรพิเศษในท้องถิ่น	10	10.8
2.	ให้นักเรียนไปฝึกที่สถานประกอบการ	7	7.6
3.	ให้ค่าตอบแทนวิทยากร	5	5.4

จากตารางที่ 24 ผู้บริหารร้อยละ 89.1 มีความคิดเห็นว่า โรงเรียนมีปัญหาในเรื่องของการสอนตามรูปแบบในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และร้อยละ 79.3 เห็นว่า มีปัญหาการขาดบุคลากรในการสอนวิชาเฉพาะด้านอย่างมาก รองลงมา คือ ขาดอัตรากำลังในโรงเรียนตามระเบียบของคณะกรรมการข้าราชการครู นอกจากนี้ยังขาดผู้เชี่ยวชาญในการให้คำแนะนำ และการสนับสนุนจากหน่วยงานเบื้องต้น

ปัญหาในการจัดสอนวิชาบังคับ ผู้บริหารโรงเรียน ร้อยละ 45.7 มีความคิดเห็นว่า ขาดบุคลากร หรือครูวิชาเอกวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ รองลงมา ร้อยละ 43.4 ตอบว่า ขาดอุปกรณ์การสอนวิชาวิทยาศาสตร์ และห้องปฏิบัติการทดลองวิทยาศาสตร์ แนวทางในการแก้ไข โดยส่งครูให้เข้ารับการฝึกอบรมและขอความช่วยเหลือจากครูภายในกลุ่มโรงเรียนมาช่วยสอน และให้ศึกษาจากเอกสารและคู่มือครู

ปัญหาในการจัดสอนวิชาเลือก ผู้บริหารโรงเรียน ร้อยละ 38.0 มีความคิดเห็นว่า ขาดบุคลากรในการสอน และขาดวัสดุฝึก อีกทั้งครูไม่มีความถนัดในการสอน ซึ่งได้เสนอแนวทางในการแก้ไข โดยส่งเข้าให้เข้ารับการฝึกอบรม

ปัญหาในการสอนวิชาชีวะ ผู้บริหารโรงเรียน ร้อยละ 50.0 มีความคิดเห็นว่า ครูส่วนใหญ่ไม่มีความถนัดในการสอนวิชาชีวะ รองลงมา ร้อยละ 27.2 ขาดอุปกรณ์ และร้อยละ 22.9 ขาดบุคลากรในการสอนวิชาชีวะ แนวทางในการแก้ปัญหา โดยใช้วิทยากรพิเศษในท้องถิ่นมาช่วยสอน ให้ไปฝึกงานที่สถานประกอบการ และให้ค่าตอบแทนวิทยากร

ตารางที่ 25 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับ ลักษณะการจัดการเรียน การสอน ในด้านการเรียนการสอน

ลำดับที่	ลักษณะการจัด	ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน (N=92)	ร้อยละ
2. ด้านการเรียนการสอน			
1. การเตรียมกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้อง กับสภาพแวดล้อมและความต้องการของท้องถิ่น			
	ดำเนินการ	78	84.8
	ถ้าดำเนินการ ได้ปฏิบัติดังต่อไปนี้		
1.1	สำรวจแหล่งทรัพยากรในชุมชน	35	38.0
1.2	สำรวจความต้องการของท้องถิ่น		
	ดำเนินการศึกษาและอาชีพ	12	13.0
1.3	เชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับสาระ สำคัญของเรื่องที่จะปรับให้เหมาะสมกับท้องถิ่น	16	17.4
1.4	จัดเอกสารและตำราให้แก่ครูสำหรับค้นคว้า	15	16.3
1.5	เตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และสถานที่สำหรับ ดำเนินการปรับจุดประสงค์ เนื้อหาสาระ ทักษะ กระบวนการในการวัดผล	7	7.6
1.6	จัดทำแผนและโครงการในการปรับจุดประสงค์ เนื้อหาสาระ ทักษะ กระบวนการในการวัดผล	7	7
	ยังไม่ได้ดำเนินการ	14	15.2

ตารางที่ 25 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับ ลักษณะการจัดการเรียน การสอน ในด้านการเรียนการสอน

ลำดับที่	ลักษณะการจัด	ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน (N=92)	ร้อยละ
2. ด้านการเรียนการสอน			
1. การเตรียมกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้อง กับสภาพแวดล้อมและความต้องการของท้องถิ่น			
	ดำเนินการ	78	84.6
	ถ้าดำเนินการ ได้ปฏิบัติดังต่อไปนี้		
1.1	สำรวจแหล่งทรัพยากรในชุมชน	35	38.0
1.2	สำรวจความต้องการของท้องถิ่น		
	ดำเนินการศึกษาและอาชีพ	12	13.0
1.3	เชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับสาระ สำคัญของเรื่องที่จะปรับให้เหมาะสมกับท้องถิ่น	16	17.4
1.4	จัดเอกสารและตำราให้แก่ครูสำหรับค้นคว้า	15	16.3
1.5	เตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และสถานที่สำหรับ ดำเนินการปรับจุดประสงค์ เนื้อหาสาระ ทักษะ กระบวนการในการวัดผล	7	7.5
1.6	จัดทำแผนและโครงการในการปรับจุดประสงค์ เนื้อหาสาระ ทักษะ กระบวนการในการวัดผล	7	7
	ยังไม่ได้ดำเนินการ	14	15.2

ตารางที่ 25 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับ สถานการณ์จัดการเรียนการสอนในด้านการเรียนการสอน

ลำดับที่	ลักษณะการจัด	ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน (N=92)	ร้อยละ
2.	การดำเนินการจัดทำจุดประสงค์ เนื้อหาสาระ ทักษะและ กระบวนการในการวัดผล วิชาต่าง ๆ โดยรวมกลุ่ม โรงเรียนมัธยมศึกษาของจังหวัด		
	ดำเนินการ	78	78.3
	ถ้าดำเนินการ ได้ปฏิบัติในข้อต่อไปนี้		
2.1	จัดตั้งผู้รับผิดชอบรายวิชา	39	42.4
2.2	ส่งครุร่วมประชุมกับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา ของจังหวัด	46	50
2.3	เชิญวิทยากรท้องถิ่นมาร่วมในการปรับเนื้อหาสาระ	3	3.3
2.4	ประสานงานกับกลุ่มโรงเรียนในการปรับจุดประสงค์ เนื้อหาสาระ ทักษะ และกระบวนการวัดผล	7	7.6
	ยังไม่ได้ดำเนินการ	14	15.2
3.	แนวทางการจัดทำจุดประสงค์การเรียนรู้ ท่านได้ปฏิบัติ ในข้อต่อไปนี้		
3.1	จัดทำจุดประสงค์การเรียนรู้และแผนการสอน ทุกรายวิชา	37	40.2
3.2	จัดทำจุดประสงค์การเรียนรู้บางรายวิชา	20	21.7
3.2	จัดทำจุดประสงค์การเรียนรู้และแผนการสอน ของกลุ่มโรงเรียน	61	66.3
3.3	ใช้จุดประสงค์การเรียนรู้และแผนการสอน ของเขตการศึกษา	4	4.3
3.4	ใช้จุดประสงค์และแผนการสอนของโรงเรียน มัธยมศึกษาในพื้นที่ใกล้เคียง	32	7.6

ตารางที่ 25 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับ ลักษณะการจัด การเรียนการสอนในด้านการเรียนการสอน

ลำดับที่	ลักษณะการจัด	ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน (N=92)	ร้อยละ
4.	การเตรียมทำกำหนดการสอนและแผนการสอน		
	ดำเนินการ	83	90.2
	ถ้าดำเนินการ ได้ปฏิบัติดังต่อไปนี้		
4.1	จัดหาเอกสารให้ความรู้แก่ครู	33	35.9
4.2	เชิญวิทยากรให้ความรู้แก่ครู	12	14.1
4.3	จัดอบรมครูเกี่ยวกับการทำกำหนดการสอน และแผนการสอนร่วมกับกลุ่มโรงเรียนมัธยม ของจังหวัด	36	39.1
4.5	จัดครูเข้ารับการแนะนำจากศึกษานิเทศก์ที่ เขตการศึกษา		
4.6	รวบรวมข้อมูลแหล่งความรู้ที่เป็นประโยชน์ ต่อการทำแผนการสอน	1	1.1
	ยังไม่ได้ดำเนินการ	9	9.8
5.	การติดตามผลการใช้กำหนดการสอนและแผนการสอน		
	ดำเนินการ	66	71.7
	ถ้าดำเนินการ ได้ปฏิบัติดังต่อไปนี้		
5.1	ตรวจแผนการสอน	31	33.7
5.2	จัดให้มีการสังเกตการสอน	11	12.0
5.3	จัดให้มีการปรับปรุงแผนการสอนหลังจาก หันกลับไปใช้แล้ว	14	15.2
	ยังไม่ได้ดำเนินการ	25	28.3

ตารางที่ 25 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับ ลักษณะการจัด การเรียนการสอน ในด้านการจัดการเรียนการสอน

ลำดับที่	ลักษณะการจัด	ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน (N=92)	ร้อยละ
6.	การวัดและประเมินผลโรงเรียนได้ดำเนินการดังนี้		
6.1	จัดตั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายประเมินผลของโรงเรียน	36	39.1
6.2	มอบหมายให้ครูผู้สอนประจำวิชาเป็นผู้ออกข้อสอบ	65	70.7
6.3	ใช้ข้อสอบของโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่ใกล้เคียง	44	47.8
6.4	ใช้ข้อสอบของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัด	20	21.7
7.	การจัดทำตารางสอนโรงเรียนได้ดำเนินการ ดังนี้		
7.1	จัดสอนครบโครงสร้างหลักสูตร 35 ชั่วโมง/สัปดาห์ ที่โรงเรียน	76	82.5
7.2	จัดสอนบางรายจุดประสงค์ไม่ครบ 35 ชั่วโมง/สัปดาห์ ที่โรงเรียน	5	5.4
7.3	จัดเรียนจากแหล่งวิชาการ จำนวน..12..คาบ	6	6.5
8.	การประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียน การสอน		
	ดำเนินการ	51	55.3
	ถ้าดำเนินการ ได้ปฏิบัติดังต่อไปนี้		
8.1	ประสานงานกับวิทยาลัยครู ขอครูฝึกสอนช่วย	6	6.5
8.2	ประสานงานกับกรมการศึกษานอกโรงเรียน	8	8.7
8.3	ประสานงานกับกรมอาชีวศึกษา	10	10.9
8.4	ประสานงานกับหน่วยงานอื่นของรัฐในระดับตำบล	32	34.8
8.5	ประสานงานกับสถานประกอบการหรือเอกชนในพื้นที่	5	5.4
	ยังไม่ได้ดำเนินการ	31	33.7

ตารางที่ 25 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับ สถานการณ์จัดการเรียนการสอนในด้านการเรียนการสอน

ลำดับที่	ลักษณะการจัด	ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน (N=92)	ร้อยละ
9.	การจัดการสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน		
	ดำเนินการ	84	91.3
	ถ้าดำเนินการ ได้ปฏิบัติในข้อต่อไปนี้		
9.1	ขอสื่อและอุปกรณ์จากสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ	41	44.6
9.2	ยืมสื่อและอุปกรณ์จากโรงเรียนมัธยมศึกษา ประจำตำบลหรืออำเภอ	28	30.4
9.3	จัดประชุมปฏิบัติการสร้างสื่อ และอุปกรณ์	12	13.0
9.4	ขอครูฝึกสอนจากวิทยาลัยครูช่วยสอน และมาทำสื่อการสอน	3	3.3
	ยังไม่ได้ดำเนินการ	8	9.7

จากตารางที่ 25 การเตรียมกระบวนการให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความต้องการของท้องถิ่น ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่ายังไม่ได้ดำเนินการ ร้อยละ 15.2 และดำเนินการ ร้อยละ 84.8 โดยได้ดำเนินการในการสำรวจแหล่งทรัพยากรในชุมชนมากที่สุด และมีการเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่สำหรับดำเนินการปรับจุดประสงค์ เนื้อหาสาระ ทักษะ กระบวนการในการวัดผล นอกจากนี้ยังมีการจัดทำแผนและโครงการในการปรับจุดประสงค์ เนื้อหาสาระ ทักษะ กระบวนการในการวัดผล น้อยที่สุด ร้อยละ 7.6 การดำเนินการจัดทำจุดประสงค์ เนื้อหาสาระ ทักษะและกระบวนการในการวัดผล วิชาต่าง ๆ โดยร่วมกับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัด นั้น ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่ายังไม่ได้ดำเนินการ ร้อยละ 15.2 และได้ดำเนินการ ร้อยละ 79.3 โดยการจัดส่งครุร่วมประชุมกับกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาของจังหวัด มากที่สุด ร้อยละ 50.0 รองลงมาได้มีการจัดตั้งผู้รับผิดชอบรายวิชา และเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาร่วมในการปรับเนื้อหาสาระ น้อยที่สุด ร้อยละ 3.3

แนวทางในการทำจุดประสงค์การเรียนรู้ นั้น ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่า ได้จัดทำจุดประสงค์การเรียนรู้ และแผนการสอนของกลุ่มโรงเรียน รองลงมาได้จัดทำจุดประสงค์การเรียนรู้และแผนการสอนทุกระดับวิชา และได้ใช้จุดประสงค์การเรียนรู้และแผนการสอนของเขตการศึกษา น้อยที่สุด ร้อยละ 4.3

การเตรียมการที่กำหนดการสอนและแผนการสอน นั้น ผู้บริหารเห็นว่า ยังไม่ได้ดำเนินการ ร้อยละ 9.8 และได้ดำเนินการ ถึงร้อยละ 90.2 โดยได้จัดอบรมครู เกี่ยวกับการทำกำหนดการสอนและแผนการสอนร่วมกับกลุ่มโรงเรียนมัธยมของจังหวัด มากที่สุด ร้อยละ 99.1 รองลงมาได้จัดหาเอกสารให้ความรู้แก่ครู และน้อยที่สุด ร้อยละ 1.1 คือ การรวบรวมข้อมูลแหล่งความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำแผนการสอน

การติดตามผลการใช้กำหนดการสอนและแผนการสอน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่า ยังไม่ได้ดำเนินการ ร้อยละ 28.3 และดำเนินการ ร้อยละ 71.7 โดยจัดให้มีการตรวจแผนการสอน มากที่สุด และจัดให้มีการสังเกตการสอน น้อยที่สุด ร้อยละ 21.0

การวัดและประเมินผลโรงเรียน ผู้บริหารร้อยละ 70.7 เห็นว่าได้ดำเนินการ โดยมอบหมายให้ครูผู้สอนประจำวิชาเป็นผู้ออกข้อสอบเอง รองลงมา ได้ใช้ข้อสอบของโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่ใกล้เคียง และมีการจัดตั้งเจ้าหน้าที่ผ่านประเมินผลของโรงเรียน มีการใช้ข้อสอบของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัด น้อยที่สุด ร้อยละ 21.7

การจัดทำตารางสอนโรงเรียน ร้อยละ 92.6 เห็นว่า ได้ดำเนินการ โดยจัดสอนครบโครงสร้างของหลักสูตร 35 ชั่วโมง/สัปดาห์ ที่โรงเรียน มากที่สุด และนอกจากนี้ พบว่า ในจังหวัดนครสวรรค์ บางโรงเรียนได้ให้นักเรียนไปเรียนที่แหล่งวิชาการ คือ วิทยาลัยการอาชีวนครสวรรค์ ร้อยละ 6.5

การประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอนนั้น ผู้บริหารโรงเรียน เห็นว่ายังไม่ได้ดำเนินการ ร้อยละ 33.7 และได้ดำเนินการ ร้อยละ 66.0 โดยได้ประสานงานกับหน่วยงานอื่นของรัฐในระดับตำบล มากที่สุด ร้อยละ 34.8 และได้ประสานงานกับวิทยาลัยครู ขอครูฝึกสอนช่วย น้อยที่สุด ร้อยละ 5.5

การจัดหาสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน พบว่า ยังไม่ได้ดำเนินการ ร้อยละ 8.7 และได้ดำเนินการ ถึงร้อยละ 91.3 โดยขอสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มากที่สุด นอกจากนี้ได้ขอยืมบางส่วนจากโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบลหรืออำเภอ และได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างสื่อ และอุปกรณ์บ้างเล็กน้อย

ตารางที่ 26 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับ ลักษณะการจัดการเรียน การสอน ด้านปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอน

ลำดับที่	ปัญหาและข้อเสนอแนะ	ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน (N=92)	ร้อยละ
<u>ด้านปัญหาและข้อเสนอแนะในการเรียนการสอน</u>			
1.	ปัญหาการบริหารหลักสูตร		
	มี	99	96.7
	ถ้ามี มีปัญหาดังต่อไปนี้		
1.1	เอกสารหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร มีไม่เพียงพอ	16	17.4
1.2	สื่อและวัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอนมี ไม่เพียงพอ	56	60.9
1.3	ขาดงบประมาณในการซื้อวัสดุ อุปกรณ์ การเรียนการสอน	20	21.7
	ไม่มี	3	3.3
2.	ปัญหาการปรับจุดประสงค์ เนื้อหาสาระ ทักษะ และ กระบวนการรายวิชาต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับ สภาพแวดล้อมและความต้องการของท้องถิ่น		
	มี	72	78.3
	ถ้ามี มีปัญหาในข้อต่อไปนี้		
2.1	ไม่มีข้อมูลด้านทรัพยากรและความต้องการ ของท้องถิ่น	19	20.7
2.2	ขาดผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำทั้งด้านเนื้อหาและ กระบวนการ	34	37.8
2.3	ครูมีความรู้ไม่เพียงพอในการปรับ	8	8.6
2.4	ไม่มีรูปแบบและวิธีการที่ชัดเจนในการปฏิบัติ	10	10.9
	ไม่มี	20	21.7

ตารางที่ 26 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับ สถานการณ์จัดการเรียนการสอน ด้านปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอน

ลำดับที่	ปัญหาและข้อเสนอแนะ	ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน (N=92)	ร้อยละ
3.	ปัญหาการจัดทำกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้และแผนการสอน		
	มี	74	80.4
	ถ้ามี มีปัญหาดังต่อไปนี้		
3.1	ครูไม่มีเวลาในการจัดทำกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้และแผนการสอน	31	33.7
3.2	ครูมีความรู้ไม่เพียงพอในการทำกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้และแผนการสอนในระดับมัธยมศึกษา	43	45.7
	ไม่มี	13	19.6
4.	ปัญหาการใช้แผนการสอน		
	มี	61	66.3
	ถ้ามี มีปัญหาในข้อต่อไปนี้		
4.1	ครูไม่ใช้แผนการสอน	16	17.4
4.2	ครูไม่เข้าใจในการใช้แผนการสอน	14	15.2
4.3	ครูไม่ปรับแผนการสอนให้เหมาะสมกับชั้นเรียน	9	9.8
4.4	ครูไม่ใช้สื่อการเรียนการสอนตามที่ระบุไว้ในแผนการสอน	22	23.9
	ไม่มี	31	33.7

ตารางที่ 26 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับ ลักษณะการจัด
การเรียนการสอน ด้านปัญหาและข้อเสนอแนะการเรียนการสอน

ลำดับที่	ปัญหาและข้อเสนอแนะ	ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน (N=92)	ร้อยละ
5.	ปัญหาการปรับวิธีการเรียนการสอน		
	มี	76	82.6
	ถ้ามี มีปัญหาในข้อต่อไปนี้		
5.1	ครูมีความรู้ด้านเทคนิคและวิธีสอนระดับชั้น มัธยมศึกษาไม่เพียงพอ	30	32.6
5.2	ครูขาดความรู้ความเข้าใจนักเรียนวัยรุ่น	16	17.4
5.3	ยังสอนด้วยวิธีเดียวกันกับการสอนเด็ก ประถมศึกษา	15	16.3
5.4	ครูขาดทักษะการสอนวิชาชั้น	15	16.3
	ไม่มี	16	17.4
6.	ปัญหาการส่งเสริมการเรียนวิชาชั้นให้นักเรียน มีรายได้ระหว่างเรียน		
	มี	81	88.0
	ถ้ามี มีปัญหาในข้อต่อไปนี้		
6.1	ขาดทุนงบประมาณในการสนับสนุนการลงทุน แก่นักเรียน	31	33.7
6.2	ขาดบุคลากรควบคุมและติดตามการปฏิบัติงาน ของนักเรียน	12	13.0
6.3	ขาดผู้รับผิดชอบในการประสานงานด้านการ จำหน่ายและแลกเปลี่ยนผลิตภัณฑ์โรงเรียน และหน่วยงานต่าง ๆ	21	22.9
6.4	ขาดความรู้การจัดการและการตลาด	10	10.9
6.5	ผลิตผลของโรงเรียนไม่สม่ำเสมอ	7	7.6
	ไม่มี	11	12.0

ตารางที่ 26 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับ ลักษณะการจัด
การเรียนการสอน ด้านปัญหาและข้อเสนอแนะในการเรียนการสอน

ลำดับที่	สภาพการจัด	ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน (N=92)	ร้อยละ
7.	ปัญหาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และกิจกรรมนักเรียน		
	มี	77	83.7
	ถ้ามี มีปัญหาในข้อต่อไปนี้		
7.1	เวลาที่จัดให้นักเรียนเข้ากิจกรรมไม่เพียงพอ	21	22.8
7.2	ขาดบุคลากรในการควบคุมดูแล	20	21.7
7.3	ขาดสถานที่ในการจัดกิจกรรม	9	9.8
7.4	ขาดงบประมาณในการสนับสนุนและส่งเสริม	27	29.3
	ไม่มี	15	16.3

จากตารางที่ 27 ผู้บริหารร้อยละ 96.7 มีความคิดเห็นว่า โรงเรียนมีปัญหาการจัด
บริการหลักสูตร และร้อยละ 60.9 เห็นว่า ปัญหาสื่อและวัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ
รองลงมา ขาดงบประมาณในการซื้อวัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอน พร้อมกับเอกสารหลักสูตร
และเอกสารประกอบหลักสูตรมีไม่เพียงพอ

ผู้บริหารร้อยละ 79.3 เห็นว่าโรงเรียนมีปัญหาการปรับจุดประสงค์ เนื้อหาสาระ ทักษะ
และกระบวนการรายวิชาต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความต้องการของท้องถิ่น
โดยขาดผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำทั้งด้านเนื้อหาและกระบวนการ มากที่สุด ไม่มีรูปแบบและวิธีการ
ที่ชัดเจนในการปฏิบัติ อีกทั้งครูมีความรู้ไม่เพียงพอในการปรับจุดประสงค์ เนื้อหาสาระ

ผู้บริหารร้อยละ 80.4 มีความคิดเห็นว่า โรงเรียนมีปัญหาการจัดทำกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้และแผนการสอน โดยครูมีความรู้ไม่เพียงพอในการจัดทำกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้และแผนการสอนในระดับมัธยมศึกษา มากที่สุด อีกทั้งครูไม่มีเวลาในการจัดทำจุดประสงค์การเรียนรู้และแผนการสอน

ปัญหาการใช้แผนการสอนนั้น ผู้บริหารร้อยละ 66.3 เห็นว่ามีปัญหามากที่สุดคือปัญหาครูไม่ใช้แผนการสอน และครูไม่เข้าใจในการใช้แผนการสอน ตลอดจนครูไม่ใช้สื่อการสอนตามที่ระบุไว้ในแผนการสอน

สำหรับปัญหาการปรับวิธีการเรียนการสอนนั้น ร้อยละ 82.6 เห็นว่าโรงเรียนได้ประสบกับปัญหา คือ ครูมีความรู้ด้านเทคนิคและวิธีสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาไม่เพียงพอ มากที่สุด และพบว่าครูขาดความรู้ความเข้าใจนักเรียนวัยรุ่น อีกทั้งยังสอนด้วยวิธีเดียวกันกับการสอนเด็กประถมศึกษา

และผู้บริหารร้อยละ 88.0 เห็นว่า โรงเรียนมีปัญหากล่องเสริมการเรียนวิชาชีพให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน โดยมีปัญหาในการขาดงบประมาณในการสนับสนุนการลงทุนแก่นักเรียน รองลงมาคือ ขาดผู้รับผิดชอบในการประสานงานด้านการจำหน่ายและแลกเปลี่ยนผลิตภัณฑ์กับโรงเรียนและหน่วยงานต่าง ๆ พร้อมทั้งผลิตภัณฑ์ของโรงเรียนไม่สม่ำเสมอ อีกด้วย

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมนักเรียนนั้น ผู้บริหารร้อยละ 83.7 เห็นว่าขาดงบประมาณในการสนับสนุนและส่งเสริม มากที่สุด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 26 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับ ลักษณะการจัดการเรียน การสอนในด้านการจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน

ลำดับที่	สภาพการจัด	ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน (N=92)	ร้อยละ
3. <u>การจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ เพื่อส่งเสริม</u> <u>การจัดการเรียนการสอน</u>			
1. การจัดบุคลากรเพื่อการปฏิบัติการสอน โรงเรียน ดำเนินการดังนี้			
1.1	จัดให้สอนตามรายวิชาที่มีประสบการณ์และมีความสนใจ	74	80.4
1.2	จัดให้ครูเข้าสอนได้หลายวิชา	50	54.3
1.3	เชิญวิทยากรท้องถิ่นมาช่วยในการสอนหรือมาให้ความรู้ แก่นักเรียนเป็นครั้งคราว	50	54.3
1.4	เชิญบุคลากรจากครูที่สอนในประถมศึกษา มาช่วยสอน	41	44.6
1.5	เชิญนักศึกษาฝึกสอนจากวิทยาลัยครูมาช่วยสอน	3	10.9
1.6	อื่น ๆ	10	10.9
2. การจัดสถานที่เรียนและห้องปฏิบัติการ โรงเรียนได้ดำเนินการ ดังนี้			
2.1	จัดให้นักเรียนแต่ละชั้นเรียนประจำในห้องเรียน	58	63.0
2.2	จัดให้เรียนในห้องประจำวิชาเฉพาะบางรายวิชา	22	23.9
2.3	จัดให้หมุนเวียนตามห้องเรียนต่าง ๆ	13	14.1
2.4	ใช้อาคารชั่วคราวเป็นห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ	18	19.6
2.5	ใช้ห้องปฏิบัติการวิชาอาชีพเรียนวิชาสามัญ	19	20.7
2.6	อื่น ๆ	8	8.7

ตารางที่ 26(ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับ สถานการณ์จัดการเรียนการสอนในด้านการจัดปัจจัยต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน

ลำดับที่	สถานการณ์จัด	ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน (N=92)	ร้อยละ
3. การจัดสถานที่ฝึกงานอาชีพทั้งในและนอกโรงเรียน			
	ดำเนินการ	64	69.6
	ถ้าดำเนินการ ได้ปฏิบัติในข้อต่อไปนี้		
3.1	จัดสถานที่ภายในโรงเรียนเป็นที่ฝึกงานอาชีพ	21	22.8
3.2	จัดให้นักเรียนฝึกงานอาชีพกับวิทยากรในท้องถิ่น	19	20.7
3.3	จัดให้นักเรียนฝึกงานอาชีพกับแหล่งวิชาการ	9	9.8
3.4	จัดให้นักเรียนฝึกงานอาชีพกับสถานประกอบการ	4	4.3
3.5	จัดให้นักเรียนฝึกงานอาชีพกับสถานประกอบอาชีพอิสระ	6	6.5
3.6	อื่น ๆ	5	5.4
	ยังไม่ได้ดำเนินการ	28	30.4

จากตารางที่ 26 ในการจัดบุคลากรเพื่อปฏิบัติการสอน ผู้บริหารร้อยละ 80.4 มีความคิดเห็นว่าโรงเรียนได้ดำเนินการโดยจัดให้สอนตามรายวิชาที่มีประสบการณ์และมีความสนใจมากที่สุด พร้อมกันนี้ได้จัดให้ครูสอนหลายวิชา และได้เชิญวิทยากรในท้องถิ่นมาช่วยสอนหรือมาให้ความรู้แก่นักเรียนเป็นครั้งคราว ตามลำดับ

การจัดสถานที่เรียนและห้องปฏิบัติการ ผู้บริหารเห็นว่าโรงเรียนได้ดำเนินการ โดยจัดให้นักเรียนแต่ละชั้นเรียนประจำในห้องเรียน มากที่สุด และบางโรงเรียนได้ใช้อาคารชั่วคราวเป็นห้องเรียนและห้องปฏิบัติการอีกด้วย

การจัดสถานที่ฝึกงานอาชีพทั้งในและนอกโรงเรียนนั้น เห็นว่า ได้จัดสถานที่ภายในโรงเรียนเป็นที่ฝึกงานอาชีพ รองลงมา ได้จัดให้นักเรียนฝึกงานอาชีพกับวิทยากรในท้องถิ่นน้อยที่สุด คือ จัดให้นักเรียนได้ฝึกงานอาชีพกับสถานประกอบการ

ตารางที่ 27 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับ ลักษณะการจัดการเรียน การสอนในด้านปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดปัจจัยต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการจัดการ การเรียนการสอน

ลำดับที่	ปัญหาและข้อเสนอแนะ	ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน (N=92)	ร้อยละ
<u>ปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดปัจจัยต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน</u>			
1.	ปัญหาการจัดบุคลากรและการพัฒนาบุคลากร		
	มี	38	95.7
	ถ้ามี มีปัญหาในข้อต่อไปนี้		
1.1	จำนวนครูผู้สอนมีไม่เพียงพอ	38	41.3
1.2	บุคลากรมีความรู้และวุฒิไม่ตรงกับรายวิชา ที่ต้องการ	22	23.9
1.3	ขาดงบประมาณจ้างวิทยากรในท้องถิ่นมาสอน	7	7.6
1.4	ขาดงบประมาณในการพัฒนาบุคลากร	11	12.0
1.5	บุคลากรไม่สนใจในการปรับปรุงและพัฒนาตนเอง	10	10.9
	ไม่มี	4	4.3
2.	ปัญหาการจัดงบประมาณ		
	มี	86	93.5
	ถ้ามี มีปัญหาในข้อต่อไปนี้		
2.1	จัดงบประมาณไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย รายหัวของนักเรียน ม.ต้น	26	28.3
2.2	ขาดผู้รับผิดชอบในโรงเรียนเพื่อควบคุม กำกับ ติดตามการใช้	12	13.0
2.3	งบประมาณจัดสรรมาโรงเรียน ล่าช้ากว่า กำหนดจะใช้	26	28.3
2.4	ขาดผู้รับผิดชอบในการประเมินโครงการ	14	15.2
2.5	ขาดกิจกรรมร่วมประชุมทางบนอกงบประมาณ	8	8.7
	ไม่มี	6	6.5

ตารางที่ 27 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารโรงเรียนที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับ
ลักษณะการจัดการเรียนการสอนในด้านปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดปัจจัยต่าง ๆ
เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน

ลำดับที่	ปัญหาและข้อเสนอแนะ	ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน (N=92)	ร้อยละ
3.	ปัญหาการจัดการสถานที่เรียนและห้องปฏิบัติการ		
	มี	76	82.6
	ถ้ามี มีปัญหาในข้อต่อไปนี้		
3.1	จัดสถานที่สวยงาม สะอาดเกิดความมั่นใจแก่ผู้เรียน	7	7.6
3.2	ห้องเรียนมีจำนวนไม่เพียงพอ	17	18.5
3.3	ไม่มีห้องปฏิบัติการวิชาการงานและอาชีพ	19	20.7
3.4	ไม่มีห้องปฏิบัติการทดลองวิทยาศาสตร์	20	21.7
3.5	ไม่มีพื้นที่สำหรับฝึกปฏิบัติด้านเกษตรกรรม	7	7.6
3.6	สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม เช่น เสียงดัง รบกวน คับแคบ แห้งแล้ง	6	6.5
	ไม่มี	6	5.5
4.	ปัญหาการจัดการสถานที่ฝึกอาชีพทั้งในและนอกโรงเรียน		
	มี	85	92.4
	ถ้ามี มีปัญหาในข้อต่อไปนี้		
4.1	พื้นที่ในโรงเรียนมีไม่เพียงพอใน การจัดการสถานที่ฝึกงาน	17	19.5
4.2	ขาดงบประมาณในการจัดการสถานที่ฝึกงานใน โรงเรียน	39	42.4
4.3	สถานที่ฝึกงานอาชีพอยู่ไกลจากโรงเรียน การคมนาคมไม่สะดวก	9	9.8
4.4	ในชุมชนไม่มีสถานที่ฝึกงานอาชีพ	20	21
	ไม่มี	7	7.6

จากตารางที่ 27 ผู้บริหารร้อยละ 95.7 มีความคิดเห็นว่า โรงเรียนมีปัญหาการจัดบุคลากรและการพัฒนาบุคลากร และพบว่า มากที่สุด คือ ปัญหาจำนวนครูไม่เพียงพอ และบุคลากรมีความรู้และวุฒิไม่ตรงกับรายวิชาที่ต้องการ อีกทั้งบุคลากรไม่สนใจในการปรับปรุงและพัฒนาตนเอง ตามลำดับ

และร้อยละ 93.5 เห็นว่า โรงเรียนมีปัญหากการจัดในการจัดงบประมาณไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายรายหัวของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และงบประมาณจัดสรรมาให้โรงเรียน ล่าช้ากว่ากำหนดที่จะใช้ และขาดกิจกรรมร่วมประชุมทางบงกงบประมาณ ตามลำดับ

ปัญหาการจัดสถานที่เรียนและห้องปฏิบัติการ ผู้บริหารร้อยละ 82.6 เห็นว่า ปัญหาที่สำคัญที่สุด คือ ไม่มีห้องปฏิบัติการทดลองวิทยาศาสตร์ รองลงมา ไม่มีห้องปฏิบัติการวิชาการงานและอาชีพ และสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม

ปัญหาของการจัดสถานที่ฝึกอาชีวนั้น ร้อยละ 92.4 เห็นว่า ส่วนใหญ่ขาดงบประมาณในการจัดสถานที่ฝึกงานในโรงเรียน รองลงมา ในชุมชนไม่มีสถานที่ฝึกงานอาชีพ และสถานที่ฝึกงานอาชีพอยู่ไกลจากโรงเรียน การคมนาคมไม่สะดวก ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของครู ในการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอน 153
 ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคเหนือ
 ตารางที่ 29 จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามสถานภาพส่วนตัว และการเข้าร่วมประชุม
 สัมมนา

ลำดับที่	สถานภาพ	ครู จำนวน (N=262)	ร้อยละ
1.	เพศ		
	ชาย	183	69.8
	หญิง	79	30.2
2.	อายุ		
	23 - 35 ปี	196	74.8
	36 - 45 ปี	59	22.5
	46 - 55 ปี	7	2.7
	มากกว่า 55 ปี		
3.	ระดับการศึกษา		
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	124	47.3
	ปริญญาตรี	138	52.7
	ปริญญาโท		
4.	อายุราชการ		
	1 - 5 ปี	125	46.5
	6 - 10 ปี	33	12.6
	11 - 15 ปี	71	27.1
	16 - 20 ปี	36	13.7
5.	ระดับชั้นที่เคยสอนก่อนมาสอนชั้นมัธยมศึกษา		
	อนุบาล	22	8.4
	ป. 1	132	50.4
	ป. 2	110	42.0
	ป. 3	82	31.3
	ป. 4	151	61.5
	ป. 5	175	66.8

ตารางที่ 29 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของครู จำแนกตามสถานภาพส่วนตัว และการเข้าร่วม
ประชุมสัมมนา

ลำดับที่	สถานภาพ	ครู จำนวน (N=262)	ร้อยละ
6.	จำนวนคาบที่ทำการสอนต่อสัปดาห์ในปีการศึกษา 2534		
	10 - 15 คาบ	95	36.3
	16 - 20 คาบ	80	30.6
	21 - 25 คาบ	50	19.1
	มากกว่า 25 คาบ	66	25.2
7.	การเข้าร่วมประชุมสัมมนาและฝึกอบรมเกี่ยวกับวิชาที่สอน หรือโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน		
	เข้าร่วม	134	51.1
	ไม่ได้เข้าร่วม	128	48.9

จากตารางที่ 29 พบว่า ครูเป็นเพศชายร้อยละ 59.8 เป็นเพศหญิง
ร้อยละ 30.2 โดยมีอายุระหว่าง 23 - 35 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี เป็นส่วนใหญ่
มีอายุราชการในระหว่าง 1 - 5 ปี ระดับชั้นที่เคยทำการสอน นั้น เคยทำการสอนในระดับ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มาก่อน จำนวนคาบที่สอนในปีการศึกษา 2534
นี้ จะสอนในระหว่าง 10 - 15 คาบ/สัปดาห์ และเคยเข้าร่วมประชุมสัมมนาและฝึกอบรม
เกี่ยวกับวิชาที่สอนหรือโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 51.1
ครูผู้สอนบางส่วนที่ไม่เคยเข้ารับ การอบรมเกี่ยวกับเรื่องนี้ ร้อยละ 48.9

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครู ในเรื่องสภาพการจัดการเรียนการสอน
โรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคเหนือ
ตารางที่ 30 จำนวนและค่าร้อยละของครู ที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับลักษณะการจัดการเรียน
การสอน และการจัดกลุ่มสมรรถภาพพื้นฐาน กลุ่มวิชาการ
กลุ่มประสบการณ์อาชีพ

ลำดับที่	ลักษณะการจัด	ครู จำนวน (N=262)	ร้อยละ
1. <u>ด้านลักษณะการจัดกลุ่มสมรรถภาพพื้นฐาน</u> <u>กลุ่มวิชาการ กลุ่มประสบการณ์อาชีพ</u>			
1.	โรงเรียนของท่านได้เปิดตาม หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กระทรวงศึกษาธิการ	262	100.0
2.	โรงเรียนได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในลักษณะ ต่อไปนี้		
2.1	ลักษณะที่ 1 เลือกเรียนกลุ่มวิชาการและกลุ่ม ประสบการณ์อาชีพเท่า ๆ กัน	95	36.3
2.2	ลักษณะที่ 2 เลือกเรียนกลุ่มประสบการณ์อาชีพ มากกว่ากลุ่มวิชาการ	28	10.7
2.3	ลักษณะที่ 3 เลือกเรียนกลุ่มวิชาการมากกว่า กลุ่มประสบการณ์อาชีพ	139	53.1

ตารางที่ 30 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของครูที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับลักษณะการจัด
การเรียนการสอน และการจัดกลุ่มสมรรถภาพพื้นฐาน กลุ่มวิชาการ
 กลุ่มประสบการณ์อาชีพ

ลำดับที่	ลักษณะการจัด	ครู จำนวน (N=262)	ร้อยละ
3.	โรงเรียนได้จัดสอนวิชาบังคับแกนและวิชาบังคับเลือก ดังนี้		
3.1	วิชาบังคับแกน		
	1 - 4 คาบ/สัปดาห์	191	72.8
	5 - 9 คาบ/สัปดาห์	17	6.5
	10 - 14 คาบ/สัปดาห์	52	19.9
	มากกว่า 14 คาบ ขึ้นไป	2	.8
3.2	วิชาบังคับเลือก		
	1 - 4 คาบ/สัปดาห์	174	66.4
	5 - 9 คาบ/สัปดาห์	46	17.6
	10 - 14 คาบ/สัปดาห์	35	13.9
	มากกว่า 14 คาบขึ้นไป	5	2.3
4.	วิชาบังคับแกนที่เปิดสอน ได้แก่		
4.1	ท 102 ภาษาไทย	262	100.00
4.2	ว 102 วิทยาศาสตร์	262	100.00
4.3	ค 102 คณิตศาสตร์ 2	262	100.00
4.4	ส 102 ประเทศของเรา	262	100.00
4.5	พ 102 พละนามัย 2	262	100.00
4.6	ศ 102 ศิลปะกับชีวิต 2	262	100.00

ตารางที่ 30 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของครูที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับลักษณะการจัดการเรียนการสอนและการจัดกลุ่มสมรรถภาพพื้นฐาน กลุ่มวิชาการ กลุ่มประสบการณ์อาชีพ

ลำดับที่	ลักษณะการจัด	ครู จำนวน (N=252)	ร้อยละ
5.	วิชาบังคับเลือกเปิดสอนวิชาดังต่อไปนี้		
5.1	กลุ่มวิชาสังคม	76	29.0
5.2	กลุ่มวิชาพละนันทนัย	66	25.2
5.3	กลุ่มวิชาการงาน	120	49.6

จากตารางที่ 30 ครู ร้อยละ 100.0 ตอบว่า โรงเรียนทุกโรงเรียนได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และร้อยละ 53.1 เห็นว่า จัดในรูปแบบที่ 3 เลือกเรียนกลุ่มวิชาการมากกว่ากลุ่มประสบการณ์อาชีพ รองลงมาร้อยละ 36.3 ได้เลือกรูปแบบที่ 1 เลือกเรียนกลุ่มวิชาการและกลุ่มประสบการณ์อาชีพในสัดส่วนที่เท่า ๆ กัน คือ ร้อยละ 10.2 เลือกเรียนในรูปแบบที่ 2 เลือกเรียนกลุ่มประสบการณ์อาชีพมากกว่ากลุ่มวิชาการ ตามลำดับ

ครู ร้อยละ 72.8 ตอบว่า โรงเรียนได้จัดสอนวิชาบังคับแก่นในจำนวน 1 - 4 คาบ/สัปดาห์ ส่วนวิชาบังคับเลือกนั้น ก็ได้จัดสอนในจำนวน 1 - 4 คาบ/สัปดาห์ รายวิชาบังคับแก่นที่โรงเรียนได้เปิดสอนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2534 คือ ท 102 ภาษาไทย ว 102 วิทยาศาสตร์ ค 102 ศิลปะกับชีวิต 2 ส 102 ประเทศของเรา พ 102 พละนันทนัย เพราะเป็นวิชาบังคับที่ทุกคนเรียนเหมือนกันทั่วประเทศ ส่วนวิชาบังคับเลือกนั้น โรงเรียนได้เปิดสอนรายวิชาที่อยู่ในกลุ่มวิชาการงาน รองลงมาได้แก่ กลุ่มวิชาสังคม และกลุ่มวิชาพละนันทนัย

ตารางที่ 31 จำนวนและค่าร้อยละของครูที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ
ในด้านลักษณะการจัดกลุ่มสมรรถภาพพื้นฐาน กลุ่มวิชาการ กลุ่มประสบการณ์อาชีพ

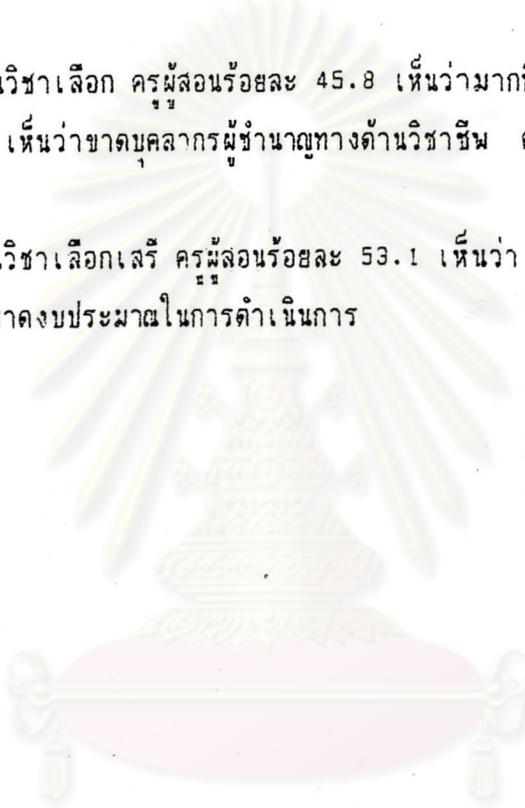
ลำดับที่	ปัญหาและข้อเสนอแนะ	ครู จำนวน (N=262)	ร้อยละ
1.	ปัญหาด้านหลักสูตรที่โรงเรียนจัดให้กับนักเรียนมีดังนี้		
1.1	ครูไม่เข้าใจในหลักสูตรมัธยมศึกษา	115	43.9
1.2	โรงเรียนมีเอกสารประกอบหลักสูตรไม่เพียงพอ	108	41.2
1.3	ครูขาดประสบการณ์ในการสอนชั้นมัธยมศึกษา	92	35.1
2.	ปัญหาในการสอนวิชาบังคับมีดังนี้		
2.1	ขาดบุคลากรวิชาเอกวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	105	40.9
2.2	ขาดอุปกรณ์ทดลองวิทยาศาสตร์	78	29.8
2.3	ขาดตำราสำหรับการค้นคว้า	78	29.8
3.	ปัญหาในการสอนวิชาเลือกมีดังนี้		
3.1	ขาดงบประมาณ	120	45.8
3.2	ขาดบุคลากรที่ชำนาญทางวิชาชีพ	102	38.9
3.3	ขาดสื่อและอุปกรณ์ในการฝึก	98	37.4
4.	ปัญหาในการสอนวิชาเลือกเสรีมีดังนี้		
4.1	ขาดบุคลากรที่มีความชำนาญในการสอนโดยเฉพาะ	139	53.1
4.2	ขาดงบประมาณในการดำเนินการ	109	41.6

จากตารางที่ 31 ครู ร้อยละ 43.9 มีความคิดเห็นว่า โรงเรียนมีปัญหา
ด้านหลักสูตร คือ ครูไม่เข้าใจหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น และร้อยละ 41.2 เห็นว่า
โรงเรียนมีเอกสารประกอบหลักสูตรไม่เพียงพอ อีกทั้งร้อยละ 35.1 เห็นว่าครูขาดประสบการณ์
ในการสอนชั้นมัธยมศึกษา ตามลำดับ

ปัญหาในการสอนวิชาบังคับนั้น ร้อยละ 40.9 เห็นว่า โรงเรียนมีปัญหามากที่สุด คือ ขาด
บุคลากรวิชาเอกวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ รองลงมา ขาดอุปกรณ์การทดลองวิทยาศาสตร์
และขาดตำราที่จะค้นคว้า

ปัญหาในการสอนวิชาเลือก ครูผู้สอนร้อยละ 45.8 เห็นว่ามากที่สุด คือ ขาดงบประมาณ
และร้อยละ 38.9 เห็นว่าขาดบุคลากรผู้ชำนาญทางด้านวิชาชีพ ตลอดจนขาดสื่อและ
อุปกรณ์ วัสดุฝึก

ปัญหาในการสอนวิชาเลือกเสรี ครูผู้สอนร้อยละ 53.1 เห็นว่า ขาดบุคลากรผู้ชำนาญ
ในการสอนโดยเฉพาะ และขาดงบประมาณในการดำเนินการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 32 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอนที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับ ลักษณะการจัด
การเรียนการสอน ในด้านการเรียนการสอน

ลำดับที่	สภาพการจัด	ครู จำนวน (N=252)	ร้อยละ
2. การเรียนการสอน			
1. การปรับจุดประสงค์วิชาต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสภาพ แวดล้อมและความต้องการของท้องถิ่น มีดังต่อไปนี้			
	ดำเนินการ	198	75.6
	ถ้าดำเนินการ ได้ปฏิบัติดังนี้		
1.1	ศึกษาและวิเคราะห์ จุดหมาย และโครงสร้าง ของหลักสูตร	55	21.0
1.2	ศึกษาและวิเคราะห์จุดประสงค์ของกลุ่มวิชา และรายวิชา	43	16.4
1.3	จัดทำรายละเอียดขอคำอธิบายรายวิชา	39	14.9
1.4	กำหนดส่วนประกอบของจุดประสงค์เป็นสถานการณ์ พฤติกรรมและเกณฑ์	33	12.6
1.5	วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชาเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้	28	10.7
	ยังไม่ได้ดำเนินการ	54	24.4
2. การปรับทักษะและกระบวนการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความต้องการของท้องถิ่น			
	ดำเนินการ	199	75.0
	ถ้าดำเนินการ มีการปฏิบัติดังนี้		
2.1	ใช้บทเรียนสำเร็จรูปในการเรียนการสอน	18	6.9

ตารางที่ 32 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของครูที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับ ลักษณะการจัด
การเรียนการสอน ในด้านการเรียนการสอน

ลำดับที่	ลักษณะการจัด	ครู จำนวน (N=262)	ร้อยละ
2.2	ให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	55	21.0
2.3	ให้เรียนและปฏิบัติตามโครงการต่าง ๆ	51	19.5
2.4	ใช้รูปแบบการเรียนการสอนวิชาอาชีพ แบบครบวงจร	28	10.7
2.5	ให้เรียนร่วมกับนักศึกษาของกรมการศึกษา นอกโรงเรียน	21	8.0
2.6	ให้ฝึกงานนอกโรงเรียน	26	10.0
	ยังไม่ได้ดำเนินการ	63	24.0
3.	การปรับวิธีการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการใช้ หลักสูตร มีดังนี้		
	ดำเนินการ	226	86.3
	ถ้าดำเนินการ ได้ปฏิบัติดังนี้		
3.1	จัดเนื้อหาวิชาให้เรียนในห้องเรียนและนอกห้องเรียน	126	48.1
3.2	เนื้อหาที่เรียนนอกโรงเรียนให้นักเรียนฝึกอาชีพตาม โครงการในสถานที่ที่โรงเรียนกำหนด	89	35.0
3.3	เนื้อหาที่เรียนในโรงเรียนจัดให้เรียนด้วยบทเรียน สำเร็จรูป	47	17.9
	ยังไม่ได้ดำเนินการ	36	13.7

ตารางที่ 32 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของครูที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับ ลักษณะการจัด
การเรียนการสอน ในด้านการเรียนการสอน

ลำดับที่	ลักษณะการจัด	ครู จำนวน (N=262)	ร้อยละ
4.	ผู้บังคับบัญชาจัดประชุมชี้แจงให้ทราบถึงขอบข่ายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนการสอน		
	ดำเนินการ	245	93.5
4.1	ได้รับคำแนะนำจากผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับการประเมินผล		
4.2	ส่งท่านเข้าอบรมเกี่ยวกับการประเมินผลแก่ท่าน	87	33.2
4.3	จัดหนังสือและเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการประเมินผลแก่ท่านได้ศึกษา	58	22.1
	ยังไม่ได้ดำเนินการ	17	6.5
5.	ท่านได้รับความช่วยเหลือจากผู้บังคับบัญชาในการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีต่อไปนี้		
5.1	การนิเทศการสอน	58	26.0
5.2	จัดส่งท่านเข้ารับการอบรม	121	46.2
5.3	เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ในเรื่องที่มีปัญหา	31	11.8
5.4	จัดหนังสือและเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอนให้ท่านได้ศึกษา	114	43.5
5.5	จัดประชุมเชิงปฏิบัติการระหว่างครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ในโครงการขยายโอกาสฯ	77	29.4

ตารางที่ 32 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของครูที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับ ลักษณะการจัด 163
 การเรียนการสอน ในด้านการเรียนการสอน

ลำดับที่	ลักษณะการจัด	ครู จำนวน (N=262)	ร้อยละ
6.	ท่านได้รับการส่งเสริมจากผู้บังคับบัญชาให้ไปสังเกตการสอน ในโรงเรียนที่เป็นแบบอย่างที่ดีในการจัดการเรียนการสอนดังนี้		
	ส่งเสริม	205	78.2
	ถ้าส่งเสริม ผู้บังคับบัญชาได้จัดให้ไปสังเกตมากขึ้นเพียงใด		
6.1	ภาคเรียนละครั้ง	139	53.1
6.2	ปีละครั้ง	96	36.6
	ไม่ส่งเสริม	57	21.8
7.	การจัดทำเครื่องมือวัดผล		
	ดำเนินการ	248	94.7
	ถ้าดำเนินการ ได้ปฏิบัติดังนี้		
7.1	จัดทำข้อทดสอบก่อนและหลังสอน	82	31.3
7.2	จัดทำข้อทดสอบทุกจุดประสงค์	106	40.5
7.3	จัดทำแบบทดสอบเพื่อซ่อมเสริม	20	7.6
7.4	จัดทำเกณฑ์การวัดผลทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	40	15.6
	ยังไม่ได้ดำเนินการ	14	5.3

ตารางที่ 32 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของครูที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับ ลักษณะการจัด
การเรียนการสอน ในด้านการเรียนการสอน ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ลำดับที่	ปัญหาและข้อเสนอแนะ	ครู จำนวน (N=262)	ร้อยละ
8.	ปัญหาการปรับจุดประสงค์ เนื้อหาสาระ ทักษะ และกระบวนวิชาต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และความต้องการของท้องถิ่น มีดังนี้		
	มี	224	85.5
	ถ้ามี มีปัญหาดังต่อไปนี้		
8.1	ไม่มีข้อมูลด้านทรัพยากรและต้องการของท้องถิ่น	28	10.7
8.2	ขาดผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำทั้งด้านเนื้อหาและ กระบวนการจัดทำ	84	32.1
8.3	ครูมีความรู้ไม่เพียงพอ	52	19.8
8.4	ไม่มีรูปแบบและวิธีการที่ชัดเจนในการปฏิบัติ	50	22.9
	ไม่มี	38	14.5

จากตารางที่ 32 ครู ร้อยละ 75.6 ตอบว่า โรงเรียนได้ดำเนินการปรับ
จุดประสงค์วิชาต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความต้องการของท้องถิ่น
โดยได้ศึกษาและวิเคราะห์ จุดหมาย และโครงสร้างของหลักสูตร มากที่สุด

ในการปรับทักษะและกระบวนกรเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสภาพ
แวดล้อมและความต้องการของท้องถิ่น ครู ร้อยละ 21 ได้ดำเนินการให้นักเรียนศึกษาค้นคว้า
ด้วยตนเอง ร่องลงมา ให้เรียนและปฏิบัติตามโครงงานต่าง ๆ และให้ร่วมกับนักศึกษา
ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน

ในการปรับวิธีการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการใช้หลักสูตร ครู ร้อยละ 48.1 เห็นว่า โรงเรียนได้ดำเนินการ โดยจัดเนื้อหาวิชาให้เรียนในห้องเรียนและนอกห้องเรียน รongลงมา จัดเนื้อหาที่เรียนนอกโรงเรียนให้นักเรียนฝึกอาชีพตามโครงการในสถานที่ที่โรงเรียน กำหนดและจัดให้เรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เล็กน้อย

ครู ร้อยละ 93.5 ทอบว่า ผู้บังคับบัญชาดำเนินการจัดประชุมชี้แจงให้ครุทราบถึง ขอบข่ายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนการสอน โดยได้จัดหนังสือและเอกสาร ต่าง ๆ เกี่ยวกับการประเมินผลให้ศึกษา มีการส่งเข้าอบรมเกี่ยวกับการประเมินผล ตามลำดับ

ครู ร้อยละ 33.2 ได้รับความช่วยเหลือจากผู้บังคับบัญชาในการจัดการเรียนการสอน ในด้าน การจัดหนังสือและเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอนให้ศึกษา มีการเชิญวิทยากร มาให้ความรู้ในเรื่องที่มีปัญหาเล็กน้อย และได้มีการส่งเสริมจากผู้บังคับบัญชาให้ไปสังเกตการสอน ในโรงเรียนที่เป็นแบบอย่างที่ดีในการจัดการเรียนการสอนภาคเรียนและครึ่ง ตามลำดับ

การจัดทำเครื่องมือวัดผล ครู ร้อยละ 40.5 ได้ดำเนินการจัดทำข้อทดสอบทุก จุดประสงค์ รongลงมาได้จัดทำข้อทดสอบก่อนและหลังสอน และจัดทำเกณฑ์การวัดผลทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ มีการจัดทำแบบทดสอบเพื่อซ่อมเสริม

ปัญหาการปรับจุดประสงค์ เนื้อหาสาระ ทักษะ และกระบวนการวิชาต่าง ๆ ให้ สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความต้องการของท้องถิ่น ครู ร้อยละ 32.1 มีปัญหามากที่สุด คือ ขาดผู้เชี่ยวชาญ ให้คำแนะนำทั้งด้านเนื้อหาและกระบวนการจัดทำ และไม่มีรูปแบบที่ชัดเจนใน การปฏิบัติ อีกทั้งครูมีความรู้ไม่เพียงพอที่จะปรับจุดประสงค์ เนื้อหา สาระ ตามลำดับ

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 33 จำนวนและค่าร้อยละของครูที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับ ลักษณะการเรียนการสอน
ในด้านการจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน

ลำดับที่	ลักษณะการจัด	ครู จำนวน (N=262)	ร้อยละ
----------	--------------	-------------------------	--------

๑. การจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน

1. ท่านได้ดำเนินการสอนดังนี้

1.1	สอนเฉพาะวิชาที่มีความถนัดเท่านั้น	85	32.4
1.2	สอนหลายวิชาออกจากวิชาที่ถนัด	134	70.2
1.3	เชิญวิทยากรท้องถิ่นมาช่วยสอน	124	47.2
1.4	ให้ครูจากโรงเรียนมัธยม ประจำตำบล/อำเภอ มาช่วยในการสอน	93	35.3

2. การจัดสถานที่เรียนและห้องปฏิบัติการ ได้ดำเนินการดังนี้

2.1	จัดมุมห้องเรียนเป็นที่ศึกษาค้นคว้าสำหรับนักเรียน	152	58.0
2.2	จัดห้องสมุดประจำวิชา	73	27.9
2.3	ใช้อาคารเรียนชั่วคราวเป็นห้องเรียน และห้องปฏิบัติการ	165	63.0
2.4	ใช้ห้องปฏิบัติการในคาบที่ว่างเป็นห้องเรียน วิชาสามัญ	119	45.5

ตารางที่ 33 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของครูที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับ ลักษณะการจัดการเรียน การสอนในด้านการจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน

ลำดับที่	ลักษณะการจัด	ครู จำนวน (N=252)	ร้อยละ
3.	การบริการเก็บบำรุงรักษาสื่อ วัสดุ และอุปกรณ์การเรียน การสอน มีดังนี้		
	ดำเนินการ	230	87.8
	ถ้าดำเนินการ ได้ปฏิบัติตามดังต่อไปนี้		
3.1	จัดเจ้าหน้าที่ให้บริการสื่อ วัสดุ และอุปกรณ์ การเรียนการสอน	66	25.2
3.2	จัดเอกสารหลักสูตรและตำราสำหรับค้นคว้า เพียงพอกับความต้องการ	43	15.4
3.3	จัดวัสดุและอุปกรณ์เพียงพอเพื่อความต้อ งการ	35	13.4
3.4	จัดสถานที่เก็บรักษาสื่อ วัสดุ และอุปกรณ์ การเรียนการสอน	96	32.8
	ยังไม่ได้ดำเนินการ	32	12.2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 33 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของครูที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับ ลักษณะการจัดการเรียน การสอนในด้านการจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ปัญหาและข้อเสนอแนะในด้านต่าง ๆ

ลำดับที่	ลักษณะการจัด	ครู จำนวน (N=262)	ร้อยละ
4.	การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมนักเรียน ได้ดำเนินการจัดตั้งนี้		
4.1	กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ	160	61.1
4.2	กิจกรรมส่งเสริมการเกษตร	109	41.6
4.3	กิจกรรมส่งเสริมสหกรณ์	105	40.1
4.4	กิจกรรมส่งเสริมอุตสาหกรรม	31	11.8
4.5	กิจกรรมส่งเสริมศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม	102	38.9
4.6	กิจกรรมส่งเสริมการใช้สินค้าไทย	89	34.0
4.7	กิจกรรมการใช้ห้องสมุด	208	78.5
4.8	กิจกรรมส่งเสริมวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร	65	26.3
4.9	กิจกรรมกีฬา	181	69.1
4.10	กิจกรรมนันทนาการ	81	31.0
4.11	กิจกรรมอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม	75	28.7
4.12	กิจกรรมทัศนศึกษา	46	21.0
4.13	กิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้นำเพื่อประโยชน์	161	61.3

ตารางที่ 33 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของครูที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับ ลักษณะการจัดการ
เรียนการสอน ในด้านปัญหาและข้อเสนอแนะ

ลำดับที่	ปัญหาและข้อเสนอแนะ	ครูผู้สอน จำนวน (N=262)	ร้อยละ
5.	ปัญหาในการวัดผลและประเมินผลมีดังนี้		
	มี	260	99.2
	ถ้ามี ได้แก่กลุ่มวิชาต่อไปนี้		
	5.1 วิชาบังคับแกน	87	33.2
	5.2 วิชาบังคับเลือก	53	20.0
	5.3 วิชาเลือก	49	18.7
	5.4 วิชาเลือกเสรี	69	26.3
	ไม่มี	2	.9
6.	ปัญหาด้านบุคลากรในการจัดการเรียนการสอน มีดังนี้		
	มี	240	92.6
	ถ้ามี มีปัญหาดังต่อไปนี้		
	6.1 มีความรู้ด้านเนื้อหาวิชาไม่เพียงพอ	44	16.3
	6.2 การมอบหมายงานไม่ตรงกับความสามารถของแต่ละคน	43	16.4
	6.3 มีความรู้ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ไม่เพียงพอ	31	11.8
	6.4 วิทยากรในท้องถิ่นไม่มีค่าสอน	24	9.2
	6.5 ครูไม่ได้รับการอบรมและพัฒนาวิชาชีพ	98	37.4
	ไม่มี	22	8.4

ตารางที่ 34(ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของครูที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับ ลักษณะการจัด
การเรียนการสอน ในด้านปัญหาและข้อเสนอแนะ

ลำดับที่	ปัญหาและข้อเสนอแนะ	ครูผู้สอน จำนวน (N=262)	ร้อยละ
7.	ปัญหาการจัดสถานที่และห้องปฏิบัติการ		
	มี	253	96.6
	ถ้ามี โปรดเลือกข้อต่อไปนี้		
7.1	ห้องเรียนมีจำนวนไม่เพียงพอ	80	30.5
7.2	ไม่มีห้องปฏิบัติการวิชาการงานและวิชาชีพ	65	24.8
7.3	ไม่มีพื้นที่สำหรับฝึกด้านเกษตรกรรม	37	14.1
7.4	สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม เช่น เสียงรบกวน คับแคบ แห้งแล้ง	32	12.2
7.5	อาคารเรียนชำรุดทรุดโทรม	39	14.9
	ไม่มี	9	3.4
	ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา		

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 33 พบว่า ครู ร้อยละ 70.2 ได้ดำเนินการสอนหลายวิชานอกจากวิชา
ที่ถนัด รองลงมาได้เชิญวิทยากรมาช่วยสอน และให้ครูจากโรงเรียนมัธยม ประจำตำบล/อำเภอ
มาช่วยในการสอน มีส่วนน้อยที่สอนเฉพาะวิชาที่มีความถนัดเท่านั้น

การจัดสถานที่เรียนและห้องปฏิบัติการนั้น ครู ร้อยละ 63 ได้ใช้อาคารเรียนชั่วคราว
เป็นห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ รองลงมาร้อยละ 58 ได้จัดมุ้งห้องเรียนเป็นที่ศึกษาค้นคว้า
สำหรับนักเรียน

การดำเนินการบริการเก็บรักษาสื่อ วัสดุ และอุปกรณ์การเรียนการสอน นั้น ครู ร้อยละ
32.8 ได้จัดสถานที่เก็บรักษาสื่อ วัสดุ และอุปกรณ์การเรียนการสอน และได้จัดเจ้าหน้าที่ใช้
บริการสื่อ วัสดุ และอุปกรณ์การเรียนการสอน ตามลำดับ

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมนักเรียน ครู ร้อยละ 78.5 ได้ดำเนินการจัด
กิจกรรมการใช้ห้องสมุด มากที่สุด รองลงมาได้แก่ กิจกรรมกีฬา กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี
สวกาชาติ ผู้นำเพื่อประโยชน์ กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ และกิจกรรมส่งเสริมอุตสาหกรรมตามลำดับ

ปัญหาในการวัดผลและประเมินผล ครู ร้อยละ 99.2 มีปัญหา โดยเฉพาะ
กลุ่มวิชาบังคับแกน รองลงมา ได้แก่ กลุ่มวิชาเลือกเสรี กลุ่มวิชาบังคับเลือก และกลุ่มวิชาเลือก
ตามลำดับ

ปัญหาด้านบุคลากรในการจัดการเรียนการสอนนั้น ครู ร้อยละ 91.6 มีปัญหาคือ
ครูไม่ได้รับอบรมและพัฒนาวิชาชีพ รองลงมา ได้แก่ ครูมีความรู้ด้านเนื้อหาวิชาไม่เพียงพอ
และวิทยากรไม่มีค่าสอน ตามลำดับ

ปัญหาการจัดสถานที่และห้องปฏิบัติการ ครู ร้อยละ 96.6 มีปัญหาห้องเรียน
มีจำนวนไม่เพียงพอ รองลงมา ได้แก่ ไม่มีห้องปฏิบัติการวิชาการงานและวิชาชีพ อาคารเรียน
ชำรุดทรุดโทรม และไม่มีพื้นที่สำหรับฝึกด้านเกษตรกรรม และสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม
เช่น เสียงรบกวน คับแคบ แห้งแล้ง ตามลำดับ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

172

ตารางที่ 34 จำนวนและค่าร้อยละสถานภาพทั่วไปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ลำดับที่	สถานภาพทั่วไป	นักเรียน จำนวน (N=271)	ร้อยละ
1.	เพศ		
	ชาย	109	40.2
	หญิง	162	59.8
2.	อายุ		
	ต่ำกว่า 13 ปี	36	13.3
	ระหว่าง 13 - 14 ปี	188	69.4
	ระหว่าง 15 - 16 ปี	40	14.8
	มากกว่า 16 ปีขึ้นไป	7	2.6
3.	นักเรียนมาเรียนตามลักษณะ ดังนี้		
	แบบปกติ 5 วันต่อสัปดาห์	271	100.0
4.	การเรียนวิชาอาชีพ นักเรียนได้เรียนตามลักษณะต่อไปนี้		
	4.1 เรียนจากความถนัดความสนใจของตัวเอง	56	20.7
	4.2 เรียนจากการแนะนำของโรงเรียน	44	16.2
	4.3 เรียนและฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ	23	8.5
	4.4 เรียนและฝึกปฏิบัติที่โรงเรียน มีครูเป็นผู้สอน	192	70.8

ตารางที่ 34 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละสถานภาพทั่วไปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ลำดับที่	สถานภาพทั่วไป	นักเรียน จำนวน (N=271)	ร้อยละ
5.	นักเรียนได้เรียนวิชาบังคับแก่นดังนี้		
5.1	วิชา ท 102 เรียน 4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	271	100.0
5.2	วิชา ส 102 เรียน 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	271	100.0
5.3	วิชา ค 102 เรียน 3 คาบ/สัปดาห์/ภาค	271	100.0
5.4	วิชา ว 102 เรียน 3 คาบ/สัปดาห์/ภาค	271	100.0
5.5	วิชา ค 102 เรียน 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค	271	100.0
5.6	วิชา พ 102 เรียน 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค	271	100.0
6.	นักเรียนได้เรียนวิชา ท 102 4 คาบ/สัปดาห์/ภาค		
6.1	มาก	33	12.2
6.2	ครบ	234	86.3
6.3	น้อย	4	5.5
7.	นักเรียนได้เรียนวิชา ส 102 3 คาบ/สัปดาห์/ภาค		
7.1	มาก	36	13.3
7.2	ครบ	220	81.2
7.3	น้อย	15	5.5

ตารางที่ 34 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละสถานภาพทั่วไปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ลำดับที่	สถานภาพทั่วไป	นักเรียน จำนวน (N=271)	ร้อยละ
8.	นักเรียนได้เรียนวิชา ค 102 3 คาบ/สัปดาห์/ภาค		
8.1	มาก	33	12.2
8.2	ครบ	234	86.3
8.3	น้อย	4	1.5
9.	นักเรียนได้เรียนวิชา ว 102 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค		
9.1	มาก	40	14.8
9.2	ครบ	216	79.7
9.3	น้อย	15	5.5
10.	นักเรียนได้เรียนวิชา ศ 102 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค		
10.1	มาก	12	4.4
10.2	ครบ	218	80.4
10.3	น้อย	41	15.2
11.	นักเรียนได้เรียนวิชา พ.102 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค		
11.1	มาก	27	10.0
11.2	ครบ	221	81.5
11.3	น้อย	23	8.5

ตารางที่ 34 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละสถานภาพทั่วไปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ลำดับที่	สถานภาพทั่วไป	นักเรียน จำนวน (N=271)	ร้อยละ
12.	นักเรียนได้เรียนวิชาบังคับเลือก ส 072 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค		
12.1	มาก	20	7.4
12.2	ครบ	237	87.5
12.3	น้อย	14	5.6
13.	นักเรียนได้เรียนวิชาบังคับเลือก พ 012 1 คาบ/สัปดาห์/ภาค		
13.1	มาก	19	7.0
13.2	ครบ	219	80.4
13.3	น้อย	33	12.2
14.	นักเรียนได้เรียนวิชาบังคับเลือก ช 012 4 คาบ/สัปดาห์/ภาค		
14.1	มาก	13	4.8
14.2	ครบ	241	89.0
14.3	น้อย	20	7.4

ตารางที่ 34 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละสถานภาพทั่วไปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ลำดับที่	สถานภาพทั่วไป	นักเรียน จำนวน (N=271)	ร้อยละ
15.	นักเรียนอยากให้โรงเรียนเปิดสอนวิชาชั้นที่นอกเหนือ จากที่ได้เรียน หรือไม่		
15.1	อยากให้เปิด	236	87.1
15.2	ไม่อยากให้เปิด	35	12.9
16.	เมื่อจบการศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นแล้วนักเรียน จะทำดังนี้		
15.1	เรียนต่อ	201	74.2
15.2	ไม่เรียนต่อ	19	7.0
15.3	ออกไปประกอบอาชีพ	48	17.7
15.4	ยังไม่แน่นอน	3	1.1

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 34 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนเป็นเพศหญิง ร้อยละ 69.4 โดยมีอายุในระหว่าง 13 - 14 ปี และมากกว่า 15 ปี ขึ้นไป มีเพียงร้อยละ 2.6 นักเรียนมาเรียนตามลักษณะแบบปกติ 5 วันต่อสัปดาห์ ร้อยละ 100.0

การเรียนวิชาอาชีพ นักเรียนได้เรียนและฝึกปฏิบัติที่โรงเรียน โดยมีครูเป็นผู้สอน มากที่สุด ร้อยละ 70.8 รองลงมา เรียนจากความถนัดและความสนใจของตัวเอง เรียนและฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ น้อยที่สุด เพียงร้อยละ 8.5

นักเรียนร้อยละ 100.0 ได้เรียนวิชาบังคับแกน คือ วิชา ท 102 เรียน 4 คาบ/สัปดาห์ วิชา ส 102 เรียน 2 คาบ/สัปดาห์ วิชา ค 102 เรียน 3 คาบ/สัปดาห์ วิชา ว 102 เรียน 3 คาบ/สัปดาห์ วิชา ศ 102 เรียน 1 คาบ/สัปดาห์ วิชา น 102 เรียน 1 คาบ/สัปดาห์ และนักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าได้เรียนวิชาบังคับแกน ครบ

ส่วนการเรียนวิชาบังคับเลือก วิชา ส 072 เรียน 2 คาบ/สัปดาห์ วิชา พ 012 เรียน 1 คาบ/สัปดาห์ วิชา ช 012 4 คาบ/สัปดาห์ นั้น นักเรียนก็มีความคิดเห็นว่าได้เรียนครบ ตามจำนวนคาบเวลาที่หลักสูตรได้กำหนดไว้

นักเรียนมีความเห็นว่า อยากให้โรงเรียนได้เปิดวิชาขึ้นที่นอกเหนือจากที่เรียน ร้อยละ 87.1

เมื่อนักเรียนจบการศึกษาแล้ว ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า อยากจะเรียนต่อ ถึง ร้อยละ 74.2 ออกไปประกอบอาชีพ ร้อยละ 17.7 และไม่อยากเรียนต่อ เพียงร้อยละ 7.0

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนในโครงการขยาย
โอกาสทางการศึกษาระดับพื้นฐาน ในภาคเหนือ ตามความคิดเห็นของนักเรียน
ตารางที่ 35 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่แสดง
ความเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอน ในด้านความคิดเห็นต่อ
การจัดการเรียนการสอน

ลำดับที่	การจัดการเรียน.	เ	ส.จ.	แปลความ
1.	นักเรียนต้องปรับตัวในวิธีการเรียนในชั้น ม.1	2.88	.77	ปานกลาง
2.	เมื่อครูอธิบายหรือชี้แจงเพื่อนร่วมงานให้ทำ นักเรียนสามารถเข้าใจและทำได้ทันที	2.92	.57	ปานกลาง
3.	นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน	3.07	.6	มาก
4.	นักเรียนได้เรียนเต็มเวลา 35 คาบ/สัปดาห์	3.33	.7	มาก
5.	นักเรียนทราบดีจุดประสงค์การเรียนทุกครั้ง	2.74	.76	ปานกลาง
6.	นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนเสมอ	3.21	.77	ปานกลาง
7.	นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัด และความสนใจ	2.86	.83	ปานกลาง
9.	นักเรียนได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้า อภิปราย ตลอดแสงหาความรู้และตัดสินใจด้วยตนเอง	2.73	.82	ปานกลาง
9.	โรงเรียนจัดแหล่งวิทยากรต่าง ๆ ให้นักเรียน ได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	2.27	.94	น้อย
10.	นักเรียนได้ไปศึกษาแหล่งวิทยากรในชุมชน	1.89	.80	น้อย
11.	ครูใช้อุปกรณ์หรือเอกสารอื่น ๆ ประกอบการสอน	1.58	.82	น้อย
12.	ครูเน้นวัสดุท้องถิ่นมาประกอบการสอน	2.42	.94	น้อย
13.	มีวิทยากรในท้องถิ่นมาให้ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพ	2.09	.95	น้อย

จากตารางที่ 35 นักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนในระดับมากนั้น นักเรียนได้มีความกระตือรือร้นในการเรียนเพิ่มมากขึ้น และนักเรียนได้เรียนเต็มเวลา 35 คาบ/สัปดาห์ และนักเรียนได้ไปศึกษาจากแหล่งวิชาการในชุมชน ครูใช้อุปกรณ์หรือเอกสารอื่น ๆ ประกอบการสอน ครูเน้นวัสดุท้องถิ่นมาประกอบการสอน และมีวิชาการในห้องถิ่นมาให้ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพ อยู่ในระดับน้อย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 36 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน

ลำดับที่	การกิจกรรมการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	นักเรียนมีความตั้งใจและกระตือรือร้นในการเรียน กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์มากกว่ากลุ่ม การงานและพื้นฐานอาชีพ	3.05	.59	ปานกลาง
2.	นักเรียนมีความตั้งใจและกระตือรือร้นในการเรียน กลุ่มวิชาการงานและอาชีพ มากกว่ากลุ่มวิชา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์	2.56	.77	ปานกลาง
3.	นักเรียนคิดว่ากลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์นั้นยาก	2.75	.90	ปานกลาง
4.	นักเรียนมีความรู้พื้นฐานในกลุ่มคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์เพียงพอ	2.71	.72	ปานกลาง
5.	นักเรียนขาดความรู้ความเข้าใจในกลุ่มวิชาคณิตศาสตร์	2.70	.77	ปานกลาง
6.	นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อความหมาย ดีพอ	2.80	.95	ปานกลาง
7.	นักเรียนมีความรู้ในวิชาภาษาอังกฤษมาก่อน	2.57	.95	ปานกลาง
8.	นักเรียนคิดว่าเนื้อหาสาระของกลุ่มวิชาต่าง ๆ นั้น ต่อเนื่องจากชั้น ป. 6	3.19	.91	ปานกลาง
9.	นักเรียนคิดว่าเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ในชั้น ม.1 ยาก	2.92	.80	ปานกลาง
10.	นักเรียนมีอุปกรณ์การเรียนวิชาวิทยาศาสตร์อย่าง เพียงพอ	2.08	.97	น้อย
11.	นักเรียนมีอุปกรณ์ในการฝึกงานวิชาการงานและอาชีพ อย่างเพียงพอ	2.34	.93	น้อย
12.	ครูมีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน เป็นอย่างดี	3.36	.59	ปานกลาง
13.	ครูมีความสนใจและเอาใจใส่นักเรียนอย่างทั่วถึง	3.40	.63	ปานกลาง

จากตารางที่ 36 โดยรวมแล้วนักเรียนมีความเห็นต่อกิจกรรมการเรียน
การสอน อยู่ในระดับปานกลาง นักเรียนคิดว่ากลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์นั้นยากและ
นักเรียนขาดความรู้ความเข้าใจในกลุ่มคณิตศาสตร์ อยู่ในระดับปานกลาง นักเรียนมีอุปสรรค
การเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และอุปสรรคในการฝึกงานวิชาการงานและอาชีพ ไม่เพียงพอ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 37 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับประโยชน์จากการเรียน

ลำดับที่	ประโยชน์จากการเรียน	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
1.	ได้ความรู้ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน	1.92	.73	น้อย
2.	มีเพื่อนที่คุ้นเคยมาเรียนด้วยกัน	3.28	.81	ปานกลาง
3.	ได้เรียนรู้ด้านอาชีพเพื่อเพิ่มเติมรายได้	2.79	.84	ปานกลาง
4.	ได้ศึกษาวิชาชีพเพื่อใช้พึ่งตนเองได้	2.91	.78	ปานกลาง
5.	ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเรียนมาก	3.08	.87	ปานกลาง

จากตารางที่ 37 นักเรียนมีความเห็นต่อประโยชน์ของการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และนักเรียนคิดว่าได้ความรู้ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน อยู่ในระดับน้อย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 38 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่แสดง
ความเห็นเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริง

ลำดับที่	การนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริง	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1.	นักเรียนได้คิดอย่างรอบคอบและแก้ปัญหาด้วยตนเองเพิ่มขึ้น	2.99	.65	ปานกลาง
2.	นักเรียนสามารถค้นพบความถนัดในวิชาอื่น	2.84	.73	ปานกลาง
3.	นักเรียนสามารถช่วยงานครอบครัวได้	3.36	.63	ปานกลาง
4.	นักเรียนมีทักษะในด้านการงานและอาชีพ	2.85	.65	ปานกลาง
5.	นักเรียนสามารถผลิตสิ่งของขึ้นมาใช้ได้	2.43	.74	น้อย
6.	นักเรียนสามารถนำความรู้ไปหารายได้พิเศษ	2.56	.97	ปานกลาง

จากตารางที่ 39 นักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นต่อการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ยที่ค่อนข้างสูง คือ นักเรียนเห็นว่าตนเองสามารถช่วยงานครอบครัวได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 39 จำนวนและค่าร้อยละของโรงเรียน จำแนกตามสถานที่ไปของโรงเรียน

ลำดับที่	สถานที่	โรงเรียน จำนวน (N=31)	ร้อยละ
1. ระยะทางจากตัวอำเภอ			
	ติดกับอำเภอ	1	3.2
1	- 5 กม.	2	6.5
6	- 10 กม.	5	16.1
11	- 15 กม.	8	25.8
16	- 20 กม.	4	12.9
21	- 25 กม.	5	19.3
26	- 25 กม.	1	3.2
31	- 35 กม.	2	6.5
36	- 40 กม.	2	6.5
41	- 45 กม.		
46	- 50 กม.		
51	กิโลเมตรขึ้นไป	1	3.2
2. ระยะห่างจากโรงเรียนมัธยมประจำตำบล			
1	- 5 กม.	3	9.7
6	- 10 กม.	13	41.9
11	- 15 กม.	10	32.3
15	กิโลเมตรขึ้นไป	5	16.1

ตารางที่ 39 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของโรงเรียน จำแนกตามสภาพทั่วไปของโรงเรียน

ลำดับที่	สภาพ	โรงเรียน จำนวน (N=31)	ร้อยละ
----------	------	-----------------------------	--------

๒. ระยะทางห่างจากโรงเรียนมัธยมประจำอำเภอ

1 - 5 กม.	5	16.1
6 - 10 กม.	5	16.1
11 - 15 กม.	10	25.8
16 - 20 กม.	4	12.9
21 - 25 กม.	5	16.1
26 - 25 กม.		
31 - 35 กม.	1	3.2
36 - 40 กม.	2	6.5
41 - 45 กม.		
46 - 50 กม.		
51 กิโลเมตรขึ้นไป	1	3.2

4. จำนวนครู

1 - 10 คน	3	9.7
10 - 20 คน	23	74.2
21 - 30 คน	5	16.1

๕. นักภารโรง

1 คน	30	96.8
2 คน	1	3.2

ตารางที่ 39 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของโรงเรียน จำแนกตามสภาพทั่วไปของโรงเรียน

ลำดับที่	สภาพ	โรงเรียน จำนวน (N=31)	ร้อยละ
----------	------	-----------------------------	--------

6. จำนวนนักเรียนทั้งหมด

1 - 90 คน	1	3.2
91 - 150 คน	3	9.7
151 - 240 คน	7	22.6
241 - 320 คน	13	41.9
321 - 400 คน	3	9.7
400 คนขึ้นไป	4	12.9

7. จำนวนอาคารเรียน

1 - 2 หลัง	13	41.9
3 - 4 หลัง	17	54.8
5 หลัง ขึ้นไป	1	3.2

8. จำนวนอาคารถาวร

1 - 2 หลัง	18	58.1
3 - 4 หลัง	12	38.7
5 หลัง ขึ้นไป	1	3.2

จากตารางที่ 39 โรงเรียนร้อยละ 25.8 อยู่ห่างจากตัวอำเภอในระยะทาง 11 - 15 กิโลเมตร ระยะทางห่างจากโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบล 5 - 10 กิโลเมตร และห่างจากโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำอำเภอ 11 - 15 กิโลเมตร มีจำนวนครูในโรงเรียน โดยเฉลี่ยโรงเรียน ตั้งแต่ 10 - 20 คน มีนักการภารโรง โดยเฉลี่ย จำนวนโรงเรียน 1 คน มีจำนวนนักเรียนโดยเฉลี่ย จำนวนโรงเรียน 241 - 320 คน จำนวนอาคารเรียนโดยเฉลี่ยโรงเรียน 3 - 4 หลัง จำนวนอาคารถาวร 1 - 2 หลัง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 40 จำนวนและค่าร้อยละของโรงเรียน เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียน การสอนโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคเหนือ ในด้านลักษณะการจัดกลุ่มสมรรถภาพพื้นฐาน กลุ่มวิชาการ กลุ่มประสบการณ์อาชีพ

ลำดับที่	สภาพการจัด	โรงเรียน จำนวน (N=31)	ร้อยละ
1.	หลักสูตรที่โรงเรียนจัดให้กับนักเรียน หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของ กระทรวงศึกษาธิการ	31	100.0
2.	ลักษณะของการจัดหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ที่โรงเรียนจัด		
2.1	จัดในรูปแบบที่ 1 เน้นวิชาการและ ประสบการณ์อาชีพเท่า ๆ กัน	10	32.3
2.2	จัดในรูปแบบที่ 2 เน้นประสบการณ์อาชีพมากกว่า วิชาการ	7	22.5
2.3	จัดในรูปแบบที่ 3 เน้นวิชาการมากกว่า ประสบการณ์อาชีพ	14	45.2

จากตารางที่ 40 พบว่า โรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ทุกโรงเปิดสอนโดยใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และลักษณะของการจัดหลักสูตร จัดโดยเน้นวิชาการ มากกว่าประสบการณ์อาชีพ ร้อยละ 45.2 รองลงมา จัดโดย เน้นวิชาการและประสบการณ์อาชีพ ที่เท่า ๆ กัน และจัดโดย เน้นประสบการณ์อาชีพมากกว่าวิชาการ ร้อยละ 22.5

ตารางที่ 41 จำนวนและค่าร้อยละของโรงเรียน เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียน
การสอนโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในภาคเหนือ ในด้านการจัดการเรียนการสอน

ลำดับที่	สภาพการจัด	โรงเรียน จำนวน (N=31)	ร้อยละ
1.	การเตรียมความพร้อมด้านการจัด การเรียนการสอนของครูผู้สอน		
1.1	มีการจัดทำบันทึกการสอน	15	48.4
1.2	มีการเตรียมสื่อการสอนล่วงหน้า	8	25.8
1.3	มีการผลิตสื่อการสอนในระหว่างปิดภาคเรียน	4	12.9
1.4	มีการสร้างแบบประเมินผลไว้อล่วงหน้า	8	25.8
1.5	มีการศึกษาแผนการสอนล่วงหน้า	8	25.8
2.	โรงเรียนได้จัดเวลาเรียนในลักษณะดังนี้		
2.1	เปิดเรียน 2 ภาคเรียนต่อปี	24	77.4
2.2	เปิดเรียน 3 ภาคเรียนต่อปี	7	22.6
3.	โรงเรียนได้จัดสอนวิชาการโดย		
3.1	ครูประจำชั้น	8	25.8
3.2	ครูประจำวิชา	1	3.2
3.3	ครูประจำชั้นและประจำวิชา	22	71.0
4.	โรงเรียนได้จัดสอนวิชาวิทยาศาสตร์ใน		
4.1	ห้องเรียน	27	87.1
4.2	ห้องทดลองวิทยาศาสตร์	3	9.7
4.3	อาคารชั่วคราว อาคารเอนกประสงค์	1	3.2

ตารางที่ 42 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของโรงเรียน เกี่ยวกับสถานการณ์จัดการเรียน การสอนโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคเหนือ ในด้านการจัดการเรียนการสอน

ลำดับที่	สถานการณ์จัด	โรงเรียน จำนวน (N=31)	ร้อยละ
5.	โรงเรียนจัดสอนวิชาคณิตศาสตร์ โดย		
5.1	สอนโดยครูในโรงเรียน	30	96.8
5.2	สอนโดยครูภายในกลุ่มโรงเรียนมาช่วยสอน	1	3.2
5.3	สอนโดยครูมัธยมประจำตำบลและอำเภอ มาช่วยสอน		
6.	โรงเรียนจัดสอนวิชาภาษาอังกฤษโดย		
6.1	สอนโดยครูในโรงเรียน	29	92.5
6.2	สอนโดยครูภายในกลุ่มโรงเรียนมาช่วยสอน	2	6.5
7.	โรงเรียนจัดสอนวิชาอาเซียนโดย		
7.1	จัดให้ครูในโรงเรียนที่มีความชำนาญสอน	20	64.5
7.2	จัดให้ครูโรงเรียนอื่น ๆ ได้มาช่วยสอน	2	6.5
7.3	จัดให้วิทยากรในท้องถิ่นมาสอน	3	9.7
7.5	เรียนที่วิทยาลัยการอาชีวะนครสวรรค์	3	9.7

ตารางที่ 42(ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของโรงเรียน เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียน
การสอนโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในภาคเหนือ ในด้านการจัดการเรียนการสอน

ลำดับที่	สภาพการจัด	โรงเรียน จำนวน (N=31)	ร้อยละ
8.	โรงเรียนได้จัดสอนวิชาภาษาอังกฤษ ดังนี้		
8.1	จัดสอนโดยครูในโรงเรียนที่มีทักษะด้านนี้	30	96.8
8.2	จัดสอนโดยครูในโรงเรียนอื่น ๆ ได้มาช่วยสอน	1	3.2
9.	โรงเรียนได้จัดสอนซ่อมเสริมหรือไม่		
	มี	28	90.3
	ไม่มี	3	9.7
10.	โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ ท้องถิ่น ดังนี้		
10.1	จัดตามความพร้อมของโรงเรียน	24	77.4
10.2	จัดให้นักเรียนเรียนโดยครูเป็นผู้นับ	4	12.9
10.3	เปิดวิชาเรียนให้สอดคล้องกับท้องถิ่นนั้น ๆ	3	9.7

จากตารางที่ 41 แสดงให้เห็นว่า การเตรียมความพร้อมของครูด้านการจัดการเรียนการสอน ร้อยละ 48.4 ได้มีการจัดทำบันทึกการสอน รองลงมา ร้อยละ 25.8 ได้มีการจัดเตรียมสื่อการสอนล่วงหน้า มีการศึกษาแผนการสอนก่อนสอน และมีการสร้างแบบประเมินผลไว้ล่วงหน้าแต่มีการผลิตสื่อการสอนในระหว่างปีภาคเรียน น้อยที่สุด ร้อยละ 12.9

โรงเรียน ร้อยละ 77.4 ได้เปิดเรียน 2 ภาคเรียนต่อปี และร้อยละ 22.6 เปิดเรียน 3 ภาคเรียนต่อปี มีการจัดการเรียนการสอนวิชาการโดยครูประจำชั้นและครูประจำวิชาได้ช่วยกันจัดการเรียนการสอน ร้อยละ 71.0 และร้อยละ 97.1 ได้จัดสอนวิชาวิทยาศาสตร์ในห้เรียน เพราะโรงเรียนขาดห้องปฏิบัติการทดลองวิทยาศาสตร์

การจัดสอนวิชาคณิตศาสตร์ จัดสอนโดยครูภายในโรงเรียน ร้อยละ 96.8 วิชาภาษาอังกฤษ ร้อยละ 92.5 และวิชาพลานามัย ร้อยละ 96.8 และได้มีครูภายในกลุ่มโรงเรียนมาช่วยสอนบ้างเล็กน้อย ครูมัธยมศึกษาประจำตำบลและอำเภอไม่ได้มาช่วยสอนเลย

การจัดสอนวิชาอาชีพนั้น ส่วนใหญ่ ให้ครูในโรงเรียนที่มีความชำนาญสอน ร้อยละ 74.2 และจัดให้นักเรียนได้ไปเรียนในสถานประกอบการในท้องถิ่น และมีโรงเรียนในจังหวัดนครสวรรค์ได้จัดให้นักเรียนไปเรียนที่วิทยาลัยการอาชีพ นครสวรรค์ ร้อยละ 9.7

นอกจากนี้โรงเรียนได้จัดสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนที่เรียนไม่ทันในวันเสาร์และอาทิตย์อีกด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 42 จำนวนและค่าร้อยละของโรงเรียน เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียน การสอนโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับพื้นฐาน ในภาคเหนือ ในด้านบรรยากาศและสถานที่ส่งเสริมการเรียนการสอน

ลำดับที่	สภาพการจัด	โรงเรียน จำนวน (N=51)	ร้อยละ
1.	ลักษณะสภาพของห้องเรียนเอื้ออำนวยต่อ การเรียนการสอนเพียงใด		
1.1	สะอาดน่าเรียน คู้เรียบร้อย	16	51.6
1.2	ห้องเรียนอยู่ในสภาพไม่เรียบร้อยเท่าใดนัก	11	35.5
1.3	เรียนที่อาคารเอนกประสงค์ของโรงเรียน	4	12.9
2.	ภายในห้องเรียนจัดให้มีมมต่าง ๆ ดังนี้		
2.1	มุมสื่อการเรียนการสอน	8	25.8
2.2	มุมหนังสือ	12	38.7
2.3	มุมเล่นบทบาท	3	9.7
2.4	มุมสบาย	3	9.7
2.5	ไม่มี	5	16.1
3.	การจัดบรรยากาศในการสอนวิชาอาชีพ		
3.1	จัดให้มีห้องปฏิบัติการวิชาอาชีพโดยเฉพาะ	5	15.1
3.2	จัดให้เรียนที่อาคารเอนกประสงค์ของโรงเรียน	5	19.4
3.3	จัดให้เรียนตามระเบียงของอาคารเรียน	4	12.9
3.4	จัดให้เรียนตามห้องเรียนเดิมที่ใช้เรียนปกติ	9	29.0
3.5	เดินทางไปเรียนที่วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์	7	22.6

ตารางที่ 42(ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละสภาพของโรงเรียน เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียน
การสอนโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับพื้นฐาน
ในภาคเหนือ ในด้านบรรยากาศและสภาพที่ส่งเสริมการเรียนการสอน

ลำดับที่	สภาพการจัด	โรงเรียน จำนวน (N=31)	ร้อยละ
4.	การจัดบรรยากาศในการสอนวิชาวิทยาศาสตร์		
4.1	จัดให้มีห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์โดยเฉพาะ	3	9.7
4.2	จัดให้เรียนที่อาคารเอนกประสงค์ของโรงเรียน	2	3.2
4.3	จัดให้เรียนตามห้องเรียนเดิมที่ใช้เรียนปกติ	26	83.9
5.	อุปกรณ์ในการทดลองวิทยาศาสตร์		
5.1	ไม่เพียงพอ	31	100.0
6.	สภาพการจัดบรรยากาศในการเรียนการสอน วิชาพลานามัย		
6.1	สถานที่เรียนเหมาะสมในแต่ละกิจกรรม	6	19.3
6.2	บริเวณและสถานที่โรงเรียนเพียงพอ และกว้างขวางในการจัดกิจกรรมพลศึกษา	15	48.4
6.3	มีอุปกรณ์เพียงพอเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน	1	3.2
6.4	เครื่องแต่งกายของนักเรียนเหมาะสมกับ กิจกรรมการเรียน	14	45.1

ตารางที่ 42 (ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของโรงเรียน เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียน
การสอนโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับพื้นฐาน
ในภาคเหนือ ในด้านบรรยากาศและสภาพที่ส่งเสริมการเรียนการสอน

ลำดับที่	สภาพการจัด	โรงเรียน จำนวน (N=31)	ร้อยละ
7.	การจัดบรรยากาศในการเรียนการสอนได้มี การจัดสิ่งเหล่านี้		
7.1	ได้มีการจัดป้ายนิเทศ	15	48.4
7.2	ได้มีการจัดมุมหนังสือ	8	25.8
7.3	ได้มีการเปลี่ยนแปลงห้องเรียนตาม กิจกรรมการเรียนการสอน	3	9.7
7.4	ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน	12	38.7
8.	โรงเรียนได้ใช้แหล่งวิทยากรในท้องถิ่น เพื่อ ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน ดังนี้		
8.1	ใช้วัสดุในท้องถิ่นมาผลิตสื่อการเรียนการสอน	20	64.5
8.2	เชิญผู้มีความชำนาญด้านต่าง ๆ มาให้ความรู้ แก่นักเรียน	8	25.8
8.3	ได้ใช้วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์เป็นที่เรียน วิชาอาชีพ	3	9.7

ตารางที่ 42(ต่อ) จำนวนและค่าร้อยละของโรงเรียน เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียน การสอนโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคเหนือ ในด้านบรรยากาศและสภาพที่ส่งเสริมการเรียนการสอน

ลำดับที่	สภาพการจัด	โรงเรียน จำนวน (N=31)	ร้อยละ
9.	แหล่งวิทยาการที่จัดให้มีขึ้นในโรงเรียน		
9.1	ห้องสมุด	25	80.6
9.2	ห้องโสตทัศนศึกษา	8	25.8
9.3	ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์	5	16.1
9.4	ห้องปฏิบัติการ และ โรงฝึกงาน	5	16.1
9.5	ห้องทำงานของนักเรียน	2	6.5
9.6	ป้ายนิเทศ	13	41.9
9.7	แบบเรียนสำเร็จรูป	2	6.5

จากตารางที่ 42 พบว่า ลักษณะของห้องเรียนมีสภาพที่สะอาดเรียบร้อย น่าเรียน ร้อยละ 51.6 และอยู่ในสภาพไม่เรียบร้อยจำนวนใกล้เคียงกัน ร้อยละ 35.5 และมีบางโรงเรียน ที่ได้ใช้อาคารเอนกประสงค์เป็นห้องเรียนชั้นมัธยมศึกษา ร้อยละ 12.9 ภายในห้องเรียนได้จัดให้มีมุมหนังสือ ร้อยละ 38.7 มุมสื่อการเรียนการสอน ร้อยละ 25.8 และมุมขยาย เป็นต้น การจัดบรรยากาศในการสอนวิชาอาชีว นั้น โรงเรียนจัดให้เรียนตามห้องเรียน เดิมที่ใช้เรียนปกติ ร้อยละ 29 และการจัดบรรยากาศในการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ พบว่า จัดให้เรียนในห้องเรียนปกติเช่นกัน ร้อยละ 83.9 มีการจัดให้เรียนในห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ เพียงร้อยละ 9.7 ส่วนอุปกรณ์วิทยาศาสตร์นั้นทุกโรงเรียนมีไม่เพียงพอ ร้อยละ 100.0

การจัดบรรยากาศในการสอนวิชานานามัย โรงเรียนมีบริเวณและสถานที่
เพียงพอและกว้างขวางในการจัดกิจกรรมทางพลศึกษา ร้อยละ 48.4

การจัดบรรยากาศในการเรียนการสอนทั่วไปนั้น โรงเรียนได้มีการจัดป้ายนิเทศ
ในห้องเรียน ร้อยละ 48.4 และให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอน ร้อยละ 38.7 การเปลี่ยนแปลงห้องเรียนตามกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น มีน้อยมาก
เพียงร้อยละ 9.7

โรงเรียนได้ใช้แหล่งวิทยากรในห้องเรียนเพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน
โดยใช้วัสดุในห้องเรียนมาผลิตสื่อการเรียนการสอน รองลงมาได้เชิญผู้มีความชำนาญด้านต่าง ๆ
มาให้ความรู้แก่นักเรียน บ้างเล็กน้อย และมีโรงเรียนในจังหวัดนครสวรรค์ได้ไปเรียนที่วิทยาลัย
การอาชีวนครสวรรค์ ร้อยละ 9.7

แหล่งวิทยากรที่จัดให้มีขึ้นในโรงเรียน คือ ห้องสมุด ร้อยละ 80.6
มีห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์และห้องปฏิบัติการอาชีพและโรงฝึกงาน ร้อยละ 16.1

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 43 จำนวนและค่าร้อยละของโรงเรียน เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียน การสอนโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับพื้นฐาน ในภาคเหนือ ในด้านวิธีการจัดกิจกรรมเสริม

ลำดับที่	สภาพการจัด	โรงเรียน จำนวน (N=91)	ร้อยละ
1.	มีการส่งเสริมความสามารถพิเศษของนักเรียน โดย		
1.1	จัดให้มีการตอบปัญหาประจำสัปดาห์	4	12.9
1.2	การแสดงผลงานทางด้านศิลปะของนักเรียน	7	22.5
1.3	การแสดงผลงานทางด้านวิชาการของนักเรียน	10	32.2
1.4	การแสดงผลงานด้านการเกษตรของนักเรียน	10	32.2
2.	กิจกรรมตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ที่โรงเรียนจัด ให้แก่ นักเรียน ได้แก่		
2.1	กิจกรรมลูกเสือ	24	77.4
2.2	กิจกรรมเนตรนารี	19	61.3
2.3	กิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์	2	6.5
2.4	กิจกรรมอิสระของนักเรียน	2	6.5
3.	กิจกรรมเสริมที่ได้รับความสนใจ คือ		
3.1	กิจกรรมกีฬา	24	77.4
3.2	ชุมนุมเลี้ยงไก่	2	6.5
3.3	กิจกรรมคหกรรม	1	3.2
3.4	กิจกรรมศิลปะ	1	3.2
3.5	กิจกรรมการเกษตร	2	6.5
3.6	กิจกรรมดนตรี	1	3.2

จากตารางที่ 43 แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนมีการส่งเสริมความสามารถพิเศษของนักเรียน โดย มีการแสดงผลงานทางด้านวิชาการและแสดงผลงานด้านการเกษตรของนักเรียน มากที่สุด ร้อยละ 32.2 รองลงมา ได้แก่ การแสดงผลงานทางด้านศิลปะของนักเรียน ร้อยละ 22.5

กิจกรรมตามหลักสูตรที่โรงเรียนจัดมากที่สุด คือ กิจกรรมลูกเสือและเนตรนารี ร้อยละ 77.4 ส่วนกิจกรรมเสริมที่ได้รับความนิยมมากที่สุด คือ กิจกรรมกีฬา ร้อยละ 77.4

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 44 จำนวนและค่าร้อยละของโรงเรียน เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียน
การสอนโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในภาคเหนือ ในด้านความสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและท้องถิ่น

ลำดับที่	สภาพการจัด	โรงเรียน จำนวน (N=31)	ร้อยละ
1.	ในท้องถิ่นหรือชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ส่วนใหญ่ ประชากรประกอบอาชีพ ดังนี้		
1.1	ทำนา	10	32.2
1.2	ทำสวน	9	29.0
1.3	ทำไร่	5	19.4
1.4	เลี้ยงสัตว์	4	12.9
1.5	แกะสลัก	2	6.5
2.	นักเรียนส่วนใหญ่มีความพอใจในการเรียนเกี่ยวกับ วิชาอาชีพในท้องถิ่น		
2.1	มาก	5	16.1
2.2	ปานกลาง	22	71.0
2.3	น้อย	4	12.9

จากตารางที่ 44 พบว่า ในท้องถิ่นหรือชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ ประชากร
ประกอบอาชีพ ทำนา มากที่สุด ร้อยละ 32.2 รองลงมา ได้แก่ ทำสวน ทำไร่ เลี้ยงสัตว์
และแกะสลัก ตามลำดับ. นักเรียนส่วนใหญ่มีความพอใจระดับปานกลางในการเรียน
วิชาอาชีพในท้องถิ่น ร้อยละ 71.0